Է. ՏԱՐԻ 2028 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 10 ՍԱՀՄԻ 1383—Հ. Տ. 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1890—Ն Տ. 31 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1890—ՀԻՃՐ. 16 ՐԷՊԻԼ ԷՎՎԷԼ 1308 ՈՒՐԲԱԹ

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՊԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Ցարեկան գահեկան տարի 100
» » » 80
Գաւառաց » » 40
» » » 200
Օտար երկիրներ » » 100
» » » 50
Դուրս գրկուած մ » » 20
Խմբագրութեան գրկուած նամակ կամ գրութիւն եւ լրատու չ ընդունուիր

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Նորատունկեան-խան

درعليه‌ده غلطه‌ده نورادونكيان خانده آروك
غزته‌سى اداره‌سنه

Direction du Journal AREVELK
Noradounghian Han, Galata
CONSTANTINOPLE

Կ. ՊՈԼԻՍ, 19 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ, 1890

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱԼԿԱՆԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Սերպիոյ մէջ մաս մը արմատական երեսփոխաններ պիտի առաջարկեն Սքուփշինային որ Սահմանադրութեան 70 րդ յօդուածը փոփոխուելով, նոր կերպիւ մը կարգադրուին յարաբերութիւնք Միլան թագաւորին իւր որդւոյն հետ, որպէս զի այս կողմէ նորանոր խնդիրներ չծագին։ Նոյն կուսակցութեան ուրիշ երեսփոխաններ ալ կ'առաջարկեն Խորհրդարանին՝ ջնջուիլ 1868 ի օրէնքին, որով բովանդակ Քարաեորկեւիչեան դերդաստանն արտաքսուած է Սերպիայէն։ Սերպ նախարարութիւնն այս խնդիրները խառնելու համամիտ չի գտնուիր։ Բայց գոհացում տալու համար այդ կուսակցութեան, կարգ մը սպայներ պաշտօնանկ պիտի լինին, որք չափէն աւելի յարեալ են եղեր Նախորդ վարչութեան։

Ուրիշ նկատմամբք սերպ բանակին վիճակը գոհացուցիչ կը նկարագրուի։ Պատերազմական Նախարարին մատուցեալ տեղեկագրէ մը կ'երեւի թէ 60,000 սերպ զօրաց փոքրի համար ի զէն կոչուիլը կատարելապէս յաջողեր է։ Բառասուն հազար Պէրտանի հրացաններ պիտի բաշխուին Բ. և Դ. կարգի պահեստի զօրաց, որք լաւ վարժուած են կ'ըսուի։ Սերպ հեծելազօրաց նիզակ բաշխուեցաւ ռուսական ձեւով։ Ոչ-պաշտօնական սպայից համար մասնաւոր կրթարան մը բացուեցաւ ի Պելկրատ, և 200 երիտասարդք ընդունուեցան։

Սերպ նախարարութիւնն Սքուփշինային պիտի խնդրէ օրէնքի մը հաստատումն որով պիտի պատժուին բարեկամ Տէրութեանց դէմ յարձակող սերպ լրագիրք։ Այս առաջարկ ուղղեալ է այն խմբագրաց դէմ որք բան գործ ըրած են Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դէմ գրել, դժուար կացութեան մէջ թողլով սերպ կառավարութիւնը դրացի մեծ Տէրութեան առջեւ։ Այժմեան լրագրական օրինօք կառավարութիւնը բան մը չի կրնար ընել։ ուստի, նոր իշխանութիւն կը խնդրէ Ազգային Ժողովէն։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԷՊԵՐԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

Պ. Կլատսթոն ի Տալքիթ բանախօսելով, ըսաւ թէ Սկովտիա եւս Իռլանտայի և Կալլէսի պէս իրաւունք ունի խնդրելու որ իւր ներքին գործերն ուրոյն Խորհրդարանով մը անօրինէ, որով Լոնտոնի կեդրոնական Խորհրդարանին վրայէն սկովտական գործերու բեռն եւս կը վերնայ։ Թէեւ Սկովտիոյ մէջ տակաւին խնդիրը սաստիկ հանգամանք մը չէ առած, բայց այն դատ Սկովտիոյ մէջ կայ և պիտի մնայ։ Անգլիոյ հետ իւր վարչային միութենէն Սկովտիա մեծապէս օգտուած է, և Անգլիա Իռլանտայի զդացումներն առաջուր փոխելուն պէս Սկովտիոյ զդացումներն եւս չէ արհամարհած։ Այնու հանդերձ, Սկովտիոյ տեղային շահեր Լոնտոնի Խորհրդարանին մէջ ըստ արժանւոյն չեն պաշտպանուիր։ Իռլանտայի և Կալլէսի մէջ տեղային Խորհրդարաններ ու վարչութիւններ կազմելու առաջարկը կը պատշաճի Սկովտիոյ եւս։ Պ. Կլատսթոն ապահով է թէ Սկովտացիք իրենց պահանջումները չափաւոր և բանաւոր ձեւով պիտի ներկայացնեն կեդրոնական Խորհրդարանին, հաւանայն պետական միութեան աւանդութեանց, և Լոնտոնի Խորհրդարանն եւս անշուշտ բարեացակամ ոգւով պիտի ընդունի և կը քննէ Սկովտիոյ խնդիրքն։

Ինչպէս կ'երեւի, Պ. Կլատսթոն խնդիրը կ'ընդարձակէ, և Իռլանտայի պահանջումներն ընդունելի կը նկատէ ո՛չ միայն Իռլանտայի այլ և Կալլէսի և Սկովտիոյ նկատմամբ։

Պ. Կլատսթոն Սկովտիոյ կրօնական խնդրոյ վրայ եւս խօսեցաւ, այսինքն՝ թէ պէ՞տք է Սկովտիոյ «հաստատեալ» կամ «պետական» երիցական Եկեղեցին բառնալ՝ խլելով կառավարութեան և այն բողոքական Եկեղեցւոյն միջեւ նիւթական և բարոյական ամեն կապ և յարաբերութիւն։ Բօջիբը կոչուած փոքր վարձակալ մշակներուն ողբալի վիճակը նկարագրելով, պնդեց թէ Խորհրդարանն ստիպողաբար պէտք է պարապի դարման տանիլ ադոր։

ՌՈՒՄԱՆԵՐ ԵՒ ՄԱՃԱՌՔ

Անցեալները ծանուցինք թէ Թրանսիլվանիոյ Ռումանք որոշած են մեծ ժողով մը կազմել ի Հերմանշթատ, իրենց ընդհանուր կացութեան վրայ խորհելու և այն կացութեան բարւոքման համար առաջարկներ պատրաստելու։ Հեռագրեր կը ծանուցանեն թէ այս ժողով գումարուած է յիշեալ քաղաքին մէջ, և Թրանսիլվանիոյ Ռումանաց վիճակը նկարագրող և դարմաններ առաջարկող ընդարձակ յիշատակագիր մը խմբագրած է, յորում կը գանգատուի թէ ռուման նոր սերնդեան իւր մայրենի ռումաներէն լեզուաւ դաստիարակման թոյլ չեն տար մաճառ իշխանութիւնք, եւ զանազան դժուարութիւնք կը յարուցուին։ Ընտրութեանց ազատութիւնն եւս կը խափանուի։ Մաճառ լրագրութիւնը Ռումանները կասկածելի կը ցուցնէ։ Այս տեղեկագիրը պատրաստող պատուիրակը դիտելուած է նաեւ թէ Մաճառստանի հպատակ Ռումանք օտարներուն (Ռումանիոյ թագաւորութեան) չեն յարիր, այլ հաւատարիմ կուսակից են Աւստրիոյ-Հունգարիոյ և Հապսպուրկեան Տէրութեան։ Ժողովն այս յայտարարութիւնն և տեղեկագիրը միահամուռ ընդունելով, փափաք յայտնած է որ քաղաքական, առեւտրական և զինուորական սերտ բարեկամութիւն հաստատուի Ռումանիոյ եւ Աւստրիոյ-Հունգարիոյ միջեւ։

ՌՈՒՍ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ԴԱՀԻՐԻ

Եգիպտոսի մէջ ռուսական վարժարան մը կայ, շատ տարիներ յառաջ հաստատեալ ի ձեռն հանգուցեալ Պ. Ա. Նորովի, նախկին կրթական նախարար Ռուսիոյ։ Այն ժամանակ ռուսահպատակ Արաբ մը Գահիրէի մէջ ռուսական վարժարանի հաստատման համար ընդարձակ բնակարան և մեծաքանակ գումար մը նուիրած էր։ Նորով ընդունեց այս նուէր, և յօրէ անտի դպրոցը բաց կը մնայ, ընդպաշտպանութեամբ Ռուսիոյ կայսեր և վերին տնօրինութեամբ Ռուսիոյ կրթական նախարարին։ Իւր երկու հարիւր փոքրիկ Արաբներ ռուսերէն կ'ուսնին և ձրի կը ճաշեն։ Այժմ նոյն դպրոցին ուսանց յայտագիրը կ'ընդարձակուի այնպէս որ լաւագոյն աշակերտք կարենան իրենց դաստիարակութիւնն յառաջ տանիլ Ռուսիոյ մէջ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Ի Նիւ-Օրլէանս, սաստիկ հակակրութիւն կայ ամերիկացի ժողովրդեան և իտալացի գաղթականաց միջև։ Ցայտնի է թէ այս քաղաքի մէջ իտալացի վրէժխնդիր չարագործաց ոմանց ոճիրներուն հետեւանօք մեծ խնդիր մը ծագած է, և շատ Ամերիկացիք կը պահանջեն որ կառավարութիւնն այլ եւս իտալացի գաղթականներ չընդունի ի Միացեալ Նահանգս։ Նիւ-Օրլէանի Ամերիկացւոց մէջ յանձնաժողով մը կազմուած է որպէս զի թող չտայ նոր իտալացի գաղթականաց հաստատման այն քաղաքի մէջ և իշրջակայս, և այս մարմնոյ և իտալական մարմնոյն հակառակութիւնն օրուան մեծ խնդիրն է դարձած։ Իտալացիք խմբովին կը գաղթեն Նիւ-Օրլէանէն։ Ճամբան գտնուող և Լամերիկա իտալացի գաղթական բերող քանի մը շոգենաւերէն Իտալացւոց դուրս ելնելուն ընդդիմանալու պատասխանութիւնք կը կատարուին։ Այս ժողովրդային գանգատանաց առջեւ, Ուայինկմբնի կառավարութիւնը նոր օրէնք մը գրաւ, որով հին Աշխարհին մէջ ո՛և է ժամանակ ոճրի մը համար դատապարտութիւն կրած մարդոց Լամերիկա ընդունելութիւնը կարգիլէ բացարձակ։

Ի ՔԱՆԱԴԱ

Ի Մոնրէալ չորս հարիւր հրաւիրեալք ներկայ էին ի պատիւ Փարիզի կոմսին իւր ֆրանսացի ազգակցաց կողմէ տրուած հացկերոյթին։ Քաղաքապետը, քաղաքային խորհրդականք և քաղաքին ամեն երեւելիք ներկայ էին։ Ի պատիւ իրեն առաջարկեալ ճառին ի պատասխանի, Փարիզի կոմսը շնորհակալութիւն յայտնեց իրեն եղած մեծ պատիւներուն համար։ Ըսաւ թէ ո՛րչափ կը սքանչանայ ֆրանսական ցեղին Քանատայի մէջ ծաւալման եւ յառաջդիմութեան։ Քանատացիք աւանդապահ ժողովուրդ մ'են, և իրենց հարց կրօնին և սկզբանց հաւատարիմ մնացած են։ Այս աւանդապահութեան մէջ Փարիզի կոմսը կը տեսնէ Քանատայի ֆրանսական տարրին զարմանալի յառաջդիմութեան գաղտնիքն։ Ի վերջոյ Փարիզի կոմսը բաժակ առաջարկեց Վիքթորիա թագուհւոյն կենաց, և ի պատիւ Քանատայի բարգաւաճման։ Հանրապետական գաղափարներ տածող Քանատացի Ֆրանսացիք նոյն օր իրը հազար ստորագրութեամբ ուղերձ մը հեռագրեցին առ Պ. Քառնօ, որով ջերմ համակրութիւն կը յայտնեն Ֆրանսայի և իւր արդի դրութեանց նկատմամբ։

Պ. ՍԹԷՆԼԻ Ճ'ԱՄԲԵՐԻՆՈՒ

Պ. Սթէնլի նիւ Եորք կ'երթայ, ուր բանախօսութիւն մը պիտի ընէ յօգուտ հիւանդանոցի մը։ Զինք լսել փափաքողներու թիւն այնքան մեծ է որ օթեակներն և թիկնաթոռներն աճուրդի դրուեցան։ Ահա՛ ամերիկեան գաղափար մ'ալ։ Կը կարծուի թէ ո՛չ մէկ օթեակ, օրչափ ալ յետին, 500 ֆրանքէն պակաս չպիտի բռնուի, և նիւ Եորքի Օփերան, ուր պիտի խօսի Պ. Սթէնլի, տեսակին մէջ շատ ընդարձակ չէնք մ'է։ Պ. Սթէնլիի բնաբանն է։ «Ազատում Էմին փաշայի։ Թգուկներուն անտառն։ Ափրիկէի մէջէն յառաջխաղացութիւն մը»։

ԱՀԱՐԵԼԻ ԱՐԿԱԾ

Ի Քանթոն, չինական կառավարութեան վառօդարանն արկածով մը պայթեցաւ։ Երկու հարիւր տուներ ծանրապէս վնասեցան կամ խորտակեցան, և հազար անձինք մեռան։ Շատեր ալ վիրաւորեցան։

Ի ՊԵՐԼԻՆ

Ի Պերլին օրուան մեծ խնդիրը Մոլթքէ Մարեշալին փառաւորումն եղաւ, թատերական գրատներութեան մէկ վարեն է, որով գերման յայտնի թատերագիր Պ. Սուտերմանի յօրինած Վէրջ Սաքսի անուն թատերգութեան ներկայացումն արգիլեց, յայտարարելով թէ իրապաշտական կամ զուրայական հակումներ ունեցող գրուածներն ամենեւին չի կրնար ընդունիլ գերմանական թատերարեւմուտ վրայ։

—Հանգուցեալ Մարեշալ Փոն Մանթէօֆիլի ամեն գոյք և ստացուածք այս օրերս աճուրդի կը հանուին՝ իւր ժառանգորդաց սնանկ հռչակուելուն պատճառաւ։ Այդ գոյից մէջ աճուրդի կը հանուին նաեւ ի պատիւ իւր ծառայութեանց իրեն տրուած թանկագին ընծայներ։

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Լամարթինի յիշատակն այս օրերս մեծապէս կը փառաւորուի Ֆրանսայի մէջ, Մաքոն քաղաքին մէջ իւր ծնընդեան հարիւրամեկին տօնուելուն առթիւ, որ պահ մը բովանդակ Ֆրանսայի ուշադրութիւնը դէպ այն կողմ դարձուց։ Կրթական նախարարը, Պ. Ժիւլ Սիմոն և այլ ականաւոր գրագէտք և քաղաքագէտք այս առթիւ գովեստիւք յիշեցին Լամարթինի բանաստեղծական հանճար, և քաղաքական գործունէութիւնն, որով 1848ի յեղաշրջումէն ետքը կազմեալ երկրորդ և սակաւակեաց Հանրապետութեան վարիչներէն մին եղաւ։

Բայց Լամարթին մեծ մարդասէր մ'էր միանգամայն։ Պ. Ժիւլ Սիմոն պատմեց թէ Լամարթին բաց կառքով պտտելու ջերմ փափաք ունէր, Վիքթոր Հիւկոյի նման։ Լամարթին կ'ուզէ փոքր կառք մը գնել, անտառը պտտելու երթալու համար մերթ ընդ մերթ։ Երեք հազար ֆրանք պէտք էր այդպիսի կառք մը գնելու։ Բանաստեղծը կը սկսի քիչ քիչ խնայելով մի կողմ դնել այս գումար։ Երեք հազար ֆրանքն ամբողջանալու վրայ էր երբ օր մը կուգայ կը ներկայանայ իրեն անծանօթ խեղճ այրի կին մը, որ այրի կիներուն սրտաշարժ պատմութիւնը կ'ընէ։— Այդն առանց ապրուստի թոդած էր զինք երեք զաւակներուն հետ, և ինք հարկադրեալ էր պարկեշտ աշխատութեամբ իւր և զաւակաց օրապահիկը ճարել։ Վարժուած էր վայելուչ կեանք մը վարելու։ Քիչ մը կար և դաշնակ միայն գիտէր։ Կինը լացաւ։ Բանաստեղծ— քաղաքագէտն յուզուեցաւ։ Կընար խոնարհ մը բանալ, բայց դրամագլխի կը կարօտէր։ Հանգանակութիւն մը պէտք էր, և առաջին անդամ նոյն ինքն առ Լամարթին կը դիմէր։ Իւր կեանքին մէջ երբեք այս կարօտեալ վիճակով մարդու չէր դիմած։ «Ո՞րչափ գումարի կը կարօտիք», կը հարցուցնէ Լամարթին։— «Հազար ֆրանք»։— Լամարթին դրամատարին քով կ'երթայ, կը հանէ հազար ֆրանք և կուտայ կնոջ, որ այնքան բարեսիրութեան, այնքան բարեբախտութեան չէր կրնար հաւատալ։— «Հօրեղբա՛յր, հապա կա՞ռքը», կը հարցուցնէ անդիէն փոքրիկ աղջիկ մը։— «Միրելի զաւակս, քալելով կ'երթանք անտառ»։ —«Լաւ ո՛րչափ ուրախութեամբ», կը պատասխանէ բարեսիրտ աղջիկը։

Բանաստեղծ մը կը գրէ առ Լամարթին՝ խնդրելով որ իւր գործոց ձօնն ընդունի։ Լամարթին ձեռագիրը կ'ուզէ տեսնել։ Բանաստեղծը կուգայ։ Արհամարհելի մէկը չէր։ Դրուագին մէջ տեղ տեղ հոգի կար, իմաստ կար։ Կարդալով հանդերձ, Լամարթին աչքին ծայրով հեղինակը կը դիտէ, որ մարմնացեալ թշուառութիւն էր։ Հագուստ չունէր։ Հաւանօրէն հաց ալ չունէր։ «Կ'ընդունիմ ձօնն, և ձեր գրքին առաջին օրինակներուն համար ալ կը ստորագրեմ»։ Իրրեւ կանխավճար, քանի մը ոսկի կը դնէ բանաստեղծին ձեռաց մէջ, որ չի գիտեր ի՞նչպէս շնորհակալութիւն յայտնէ։ Լամարթին կ'առաջնորդէ նմա մինչեւ նախասենեակ։ Զմեռ էր։ Խեղճ մարդն ամառուան կարճ թիկնոցակ մը հագած էր հինցած և տեղ տեղ կարկատած, որ ցուրտին դէմ չէր կրնար պաշտպանել զինք։ Լամարթին իւր նոր վերարկուն կ'առնու, որ կախուած էր հոն, և այցելուին ուսերուն վրայ կը դնէ իւր ձեռօք, բանալով։ «Ձեր վերարկուն հոս կը մնա՝նաք»։— «Իմս չէ», կը պատասխանէ անարժանի որդին Մուսայից։— «Բայց ձերը պէտք է ըլլայ, քանի որ իմն չէ այլ եւս»,—կը յարէ Լամարթին։

Ի ՓԱՐԻԶ

Հոկտ. 23ի գիշերն ի Փարիզ Փորթ Սէն Մարթէնի թատրոնին մէջ մեծ յաջողութիւն ունեցաւ Պ. Վիքթորիէն Սարտուի Պ. Էմիլ Մոռայի հետ գործակցութեամբ յօրինած մեծահանդէս թատերգութիւնն կը դերերգուի։ Առաջ Պէրնհառտ կը ներկայացնէր Եգիպտոսի անուանի թագուհին։ Ամեն դարուց մէջ այդ կին մեծապէս շահագրգռած է պատմագրները. քննադատներն ու բանաստեղծներն, և կլէոպատրայի անուան չուրջ ընդարձակ գրականութիւն մը կազմուած է։ Ցայտնի է հին պատմութեան վրայ տարբեր գաղափար ունեցողներուն թէ Քրիստոսէն կէս դար յառաջ. Մարկոս Անտոնիոս, Հռոմայ եռապետներէն մին, զՏարսն նուաճելով, կը հրաւիրէ Եգիպտոսի թագուհին հպատակութիւն յայտնելու, և ի հարկաւոր դէպս կը սպառնայ թէ անցուցնել բոլոր երեւելիները. Վերջին վայրկենին, երբ ընդհանուր ջարդի հրամանը պիտի տրուէր, կուգայ կը հանի իւր գեղեցկութեամբ և ճարպիկութեամբ մեծահամբաւ մեծափարթամ թագուհին, նաւով մը որոյ առագաստները բեհեզեայ էին, որոյ առաջքը կամ ցուցարանն հմտակ ոսկեղէն, և որ կիներով և անուշահոտութեամբ լի էր։ Ո՛չ թէ իբրեւ գերի այլ իբրեւ ճշմարիտ վեհապետուհի կը ներկայանար Կլէոպատրա, ադամանդներով ծածկուած, ամեն ժամանակ աւելի գեղանի և հրապուրիչ։ Եւ իրօք կը հրապուրուի եռապետն, որ մտագրեալ խստութիւններ ի բաց թողլով, նաւ կը նստի թագուհւոյն հետ, և Ալեքսադրիա կ'ուղեւորի, ի Մեմփիս իւր այս նոր յաղթութիւնը փայլելու հեշտութեանց մէջ։ Կլէոպատրա յօգուտ իւր Տէրութեան հրապուրելէ ետքն զՄարկոս Անտոնիոս, ինքն եւս անկեղծապէս կը սիրէ զնա, և կ'երեւակայէ թէ անկէ չպիտի կրնայ բաժնուիլ։ Բայց ահա՛ լուր կուգայ թէ Հռոմ Ջ[illegible] Նիոսի գիրքը վտանգի մէջ են։—Իւր սիրահարին աՀՆՁը թէ փոքրը խնդրէ Կլէոպատրա, այսինքն՝ վա՞ր գնէ զնա թէ թողու որ երթայ փրկել Տէրութիւնն եւ վերահաստատել իւր փառքը։ Կը փարանի, բայց կ'որոշէ։ Անտոնիոս պէ՞տք է փութայ ի Հռոմ. Անտոնիոս կը մեկնի Թագուհին սուրհանդակ կը զրկէ իւր սիրահարին լուր բերելու։ Երկու ամիսն կուգայ սուրհանդակն։ Անհամբեր է թագուհին։— Ի՞նչ լուր։— Սուրհանդակը չի համարձակիր խօսիլ։—Անտոնիոս, իւր գիրքը չկորուսանելու համար, քաղաքային պատերազմին առաջքն առնելու համար, կ'ամուսնանայ միւս եռապետին՝ Ոկտավիոսի քրոջ՝ Ոկտավիայի հետ։ Անկարգարելի է Կլէոպատրայի յուսահատութիւնն։ Եւ ահա նոր սուրհանդակ, այս անգամ Անտոնիոսէ։— «Սպառազինէ քոյ նաւատորմդ և եկ յԱկտիոն»։ կը հրճուի Կլէոպատրա։ զի նիւթապէս օգնելով իւր նախկին սիրահարին, թերեւս վերստին հրապուրէ զնա։ Իւր նաւատորմով կ'երթայ կը ներկայանայ հոն ուր Անտոնիոս նեղը մնացած էր։ Գաղտագողի կը մտնէ կը սպրդի մէկ անկիւնն այն ներքնատեսնին ուր Ոկտավիա կը բարեխօսէր սիրալիր հմայիչ խօսքերով, հաշտեցնելու համար իւր այրն իւր եղբօր հետ։ Ոկտավիա հաշտարար պայմաններ առաջարկելու կ'երթայ ջուրին անդիի կողմն՝ իւր եղբօր մոտ,

ԹԵՐԹՕՆ ԱՐԵՒԵԼԻՔԻ

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՌ

ԽԵԼԱԳԱՐԸ

ՄԱՍՆ ԱՌԱՋԻՆ

ԱՆԿՈՒՄԸ

—Օ՛հ, օ՛հ, ըրաւ դերակոմը, այդ հառաչանքիդ շատ բան կ'խմացունէ ինձ։ Ատրիէն, արդեօք ձեր վստահութեան արժանի չէ՞ք գտներ զիս։

—Ի՞նչ կ'ըսէք։ բայց . .

—Չէ՞ք ուզեր ձեր տրամութեան պատճառը յայտնել ինձ։

—Բարեկամս, ուրիշ բանի վրայ խօսինք։

—Լա՛ւ։ Ի՞նչ բանի վրայ կ'ուզէք որ խօսինք։

—Ինչո՞ւ համար Բարիզ երթալու տեղ, ինչպէս որոշած էիք, Սիրքուր դարձաք։

—Զեզմէ նուազ գաղտնապահ ըլլալով, սիրելիս, պատասխանեմ ձեր հարցման։ բայց նախ ազդարարեմ ձեզ թէ պիտի հարկադրուինք ակամայ այն նիւթին դառնալ ուսկից խօսակցութիւնն հեռացնել տալու փափաք ունիք։ Եթէ շոգեկառք նստելու պահուս միտքս փոխեցի ու Սիրքուր դարձայ, ձեր պատճառաւ էր։

—Իրա՞ւ։

—Խօսքիս չի հաւատար իմ բարեկամութեանս վրայ տարակուսիլ է։ Դուք ինքներն փնտռեցէ՛ք։ Ուրիշ ի՞նչ չարժուիթ կրնաք գտնել։ Ո՛չ մէկ հատ, այնպէս չէ՞։

—Ճշմարիտ է։

—Ես դժուարաւ բաժնուած էի ձեզմէ։ մնաց որ լուրջ պատճառ մը չունէի Բարիզ երթալու։ առանց ձեզի ճանրայ ելլելու քաջութիւն չունեցայ։ կը կրկնեմ ձեզ, Ատրիէն, միմիայն իմ բարեկամութիւնս է զիս Սիրքուր բերողը։

Մարգիզը ձեռքը դերակոմին ձեռաց մէջ դրաւ զոր իրեն կարկառած էր։

Վայրկեան մը լուռ մնալէ յետոյ, յարեց։

—Պէտք չունիմ ըսելու թէ զձեզ դըղեակ չի գտնելուս նեղացայ։ Կը կարծէի թէ իրիկունը պիտի վերադառնայիք ընթերցեաց ժամուն, եւ առաջուց կը վայելէի ձեզ պատրաստած անակնկալիս հաճոյքը։ Գիշերը վրայ հասաւ։ Ատրիէն չի կար։ Զեզմէ ծածկելու պէտք չունիմ թէ սաստիկ մտահոգութեան մէջ էի, վասն զի կասքիօն որ անուշտ գիտէր թէ ինչո՞ւ չէիք եկած, զգուշացաւ ինծի բան մը ըսելէ։ Մէկ խօսքով, շատ գէշ գիշեր մը անցուցի։ Կը դղրդայի որ ՀՐԱՄԱՅ թէ այն սոսկալի արկածներէ մին պատահէր ձեզ, որք դժբաղդաբար յաճախակի կը լսուին օրօրդութեան եղանակին մէջ։

«Յաջորդ օրը. կասքիօն նամակ մը ընտացաւ ձեզմէ։ այն ատեն սիրտս հանգաւ։ Ինչպէս նաև Պ. տը Լիմանսինն ալ որ մասնակից եղած էր իմ մտատանջութեանս։ Բնականաբար կը մտածէի թէ ի՞նչ կարեւոր գործ կրնար զձեզ Սիրքուրէն հեռու պահել։ կասքիօնը հարցափորձեցի, բայց իմ բոլոր հարցմանցս խուսափողական պատասխան տուաւ։ Ցանկարծ, յիշեցի այն քաղցրիկ ու թարմ ձայնը, այն երգն, այն հեծեծանքները զորս լսեցինք Փօրտրիէի պարտիզին մէջէն։ միտքս եկաւ այդ վայրկենին ձեր ունեցած յուզումն եւ երգչուհին տեսնելու համար պատն ի վեր մագլցելու գաղափարիդ։ Գործն հասկցայ։— Բարեկամս՝ Վէրվէնի մարգիզն, ըսի ինքնիրենս, սիրային արկած մը փնտռելու ետեւէ է։— կը ճանչնամ զձեզ, սիրելիդ իմ Ատրիէն, գիտեմ որ չատ տաք երեւակայութեան տէր էք, թէ ո՛ր եւ է դէպք հզօր ներգործութիւն կ'ունենայ ձեր վրայ եւ թէ ինչ որ խորհրդաւոր երեւոյթ մը ունի, կը հրապուրէ զձեզ։

«Վերջապէս, տեսնելով որ Սիրքուր չէք դառնար, զձեզ փնտռելէ յոգնած, երէկ մէկէն ի մէկ որոշեցի ձեր քով գալ։ Զձեզ չգտնելով ի Լուկիենեան, ուր անցուցի գիշերը, Շամբրինեալ եկայ, այն հաստատ համոզմամբ թէ կեդրոնիդ հոն հաստատած էք։

«Լուրեամ, սիրելիդ իմ Ատրիէն, ձեզ նկատմամբ ունեցած բարեկամութիւնս է որ մղեց զիս գղեակէն մեկնիլ երէկ, Շամբրինեալ գալու՝ զձեզ գտնելու համար։

«Թերեւս մտածէք թէ, զձեզ հոս վարդնող պատճառը գուշակած ըլլալուս, հրաքուր դարձայ, ձեր պատճառաւ էր։

—Իրա՞ւ։

—Խօսքիս չի հաւատար իմ բարեկամութեանս վրայ տարակուսիլ է։ Դուք ինքներն փնտռեցէ՛ք։ Ուրիշ ի՞նչ չարժուիթ կրնաք գտնել։ Ո՛չ մէկ հատ, այնպէս չէ՞։

—Ճշմարիտ է։

—Ես դժուարաւ բաժնուած էի ձեզմէ։ մնաց որ լուրջ պատճառ մը չունէի Բարիզ երթալու։ առանց ձեզի ճանրայ ելլելու քաջութիւն չունեցայ։ կը կրկնեմ ձեզ, Ատրիէն, միմիայն իմ բարեկամութիւնս է զիս Սիրքուր բերողը։

Մարգիզը ձեռքը դերակոմին ձեռաց մէջէն դրաւ զոր իրեն կարկառած էր։

Վայրկեան մը լուռ մնալէ յետոյ, յարեց։

—Պէտք չունիմ ըսելու թէ զձեզ դըղեակ չի գտնելուս նեղացայ։ Կը կարծէի թէ իրիկունը պիտի վերադառնայիք ընթերցեաց ժամուն, եւ առաջուց կը վայելէի ձեզ պատրաստած անակնկալիս հաճոյքը։ Գիշերը վրայ հասաւ։ Ատրիէն չի կար։ Զեզմէ ծածկելու պէտք չունիմ թէ սաստիկ մտահոգութեան մէջ էի, վասն զի կասքիօն որ անուշտ գիտէր թէ ինչո՞ւ չէիք եկած, զգուշացաւ ինծի բան մը ըսելէ։ Մէկ խօսքով, շատ գէշ գիշեր մը անցուցի։ Կը դղրդայի որ ՀՐԱՄԱՅ թէ այն սոսկալի արկածներէ մին պատահէր ձեզ, որք դժբաղդաբար յաճախակի կը լսուին օրօրդութեան եղանակին մէջ։

«Յաջորդ օրը. կասքիօն նամակ մը ընտացաւ ձեզմէ։ այն ատեն սիրտս հանգաւ։ Ինչպէս նաև Պ. տը Լիմանսինն ալ որ մասնակից եղած էր իմ մտատանջութեանս։ Բնականաբար կը մտածէի թէ ի՞նչ կարեւոր գործ կրնար զձեզ Սիրքուրէն հեռու պահել։ կասքիօնը հարցափորձեցի, բայց իմ բոլոր հարցմանցս խուսափողական պատասխան տուաւ։ Ցանկարծ, յիշեցի այն քաղցրիկ ու թարմ ձայնը, այն երգն, այն հեծեծանքները զորս լսեցինք Փօրտրիէի պարտիզին մէջէն։ միտքս եկաւ այդ վայրկենին ձեր ունեցած յուզումն եւ երգչուհին տեսնելու համար պատն ի վեր մագլցելու գաղափարիդ։ Գործն հասկցայ։— Բարեկամս՝ Վէրվէնի մարգիզն, ըսի ինքնիրենս, սիրային արկած մը փնտռելու ետեւէ է։— կը ճանչնամ զձեզ, սիրելիդ իմ Ատրիէն, գիտեմ որ չատ տաք երեւակայութեան տէր էք, թէ ո՛ր եւ է դէպք հզօր ներգործութիւն կ'ունենայ ձեր վրայ եւ թէ ինչ որ խորհրդաւոր երեւոյթ մը ունի, կը հրապուրէ զձեզ։

«Վերջապէս, տեսնելով որ Սիրքուր չէք դառնար, զձեզ փնտռելէ յոգնած, երէկ մէկէն ի մէկ որոշեցի ձեր քով գալ։ Զձեզ չգտնելով ի Լուկիենեան, ուր անցուցի գիշերը, Շամբրինեալ եկայ, այն հաստատ համոզմամբ թէ կեդրոնիդ հոն հաստատած էք։

«Լուրեամ, սիրելիդ իմ Ատրիէն, ձեզ նկատմամբ ունեցած բարեկամութիւնս է որ մղեց զիս գղեակէն մեկնիլ երէկ, Շամբրինեալ գալու՝ զձեզ գտնելու համար։

«Թերեւս մտածէք թէ, զձեզ հոս վարդնող պատճառը գուշակած ըլլալուս, հրաքուր դարձայ, ձեր պատճառաւ էր։

—Իրա՞ւ։

—Խօսքիս չի հաւատար իմ բարեկամութեանս վրայ տարակուսիլ է։ Դուք ինքներն փնտռեցէ՛ք։ Ուրիշ ի՞նչ չարժուիթ կրնաք գտնել։ Ո՛չ մէկ հատ, այնպէս չէ՞։

—Ճշմարիտ է։

—Ես դժուարաւ բաժնուած էի ձեզմէ։ մնաց որ լուրջ պատճառ մը չունէի Բարիզ երթալու։ առանց ձեզի ճանրայ ելլելու քաջութիւն չունեցայ։ կը կրկնեմ ձեզ, Ատրիէն, միմիայն իմ բարեկամութիւնս է զիս Սիրքուր բերողը։

Մարգիզը ձեռքը դերակոմին ձեռաց մէջէն դրաւ զոր իրեն կարկառած էր։

Վայրկեան մը լուռ մնալէ յետոյ, յարեց։

—Պէտք չունիմ ըսելու թէ զձեզ դըղեակ չի գտնելուս նեղացայ։ Կը կարծէի թէ իրիկունը պիտի վերադառնայիք ընթերցեաց ժամուն, եւ առաջուց կը վայելէի ձեզ պատրաստած անակնկալիս հաճոյքը։ Գիշերը վրայ հասաւ։ Ատրիէն չի կար։ Զեզմէ ծածկելու պէտք չունիմ թէ սաստիկ մտահոգութեան մէջ էի, վասն զի կասքիօն որ անուշտ գիտէր թէ ինչո՞ւ չէիք եկած, զգուշացաւ ինծի բան մը ըսելէ։ Մէկ խօսքով, շատ գէշ գիշեր մը անցուցի։ Կը դղրդայի որ ՀՐԱՄԱՅ թէ այն սոսկալի արկածներէ մին պատահէր ձեզ, որք դժբաղդաբար յաճախակի կը լսուին օրօրդութեան եղանակին մէջ։

«Յաջորդ օրը. կասքիօն նամակ մը ընտացաւ ձեզմէ։ այն ատեն սիրտս հանգաւ։ Ինչպէս նաև Պ. տը Լիմանսինն ալ որ մասնակից եղած էր իմ մտատանջութեանս։ Բնականաբար կը մտածէի թէ ի՞նչ կարեւոր գործ կրնար զձեզ Սիրքուրէն հեռու պահել։ կասքիօնը հարցափորձեցի, բայց իմ բոլոր հարցմանցս խուսափողական պատասխան տուաւ։ Ցանկարծ, յիշեցի այն քաղցրիկ ու թարմ ձայնը, այն երգն, այն հեծեծանքները զորս լսեցինք Փօրտրիէի պարտիզին մէջէն։ միտքս եկաւ այդ վայրկենին ձեր ունեցած յուզումն եւ երգչուհին տեսնելու համար պատն ի վեր մագլցելու գաղափարիդ։ Գործն հասկցայ։— Բարեկամս՝ Վէրվէնի մարգիզն, ըսի ինքնիրենս, սիրային արկած մը փնտռելու ետեւէ է։— կը ճանչնամ զձեզ, սիրելիդ իմ Ատրիէն, գիտեմ որ չատ տաք երեւակայութեան տէր էք, թէ ո՛ր եւ է դէպք հզօր ներգործութիւն կ'ունենայ ձեր վրայ եւ թէ ինչ որ խորհրդաւոր երեւոյթ մը ունի, կ

և Կլէոպատրա դուրս կուգայ իւր թաքստոցէն։ Կը յանդիմանէ զԱնտոնիոս իւր անհաւատարմութեան համար. բայց Անտոնիոս ալ չարախօսութիւններ լսած էր Կլէոպատրայի գէմ։ Թագուհին ցասմամբ կը հերքէ։ Կը հաշտուին Նորէն Անտոնիոս կամուրջը խզել կուտայ, Ոկտավիոսի և Ոկտավիայի հետ գործ չունենալու համար այլ եւս։ Պատերազմը կը վերսկսի։ Կլէոպատրա Անտոնիոսի կողմէ նոր անհաւատարմութեան կասկածներ կ'ունենայ, կ'առնու իւր նաւատորմը կը վերադառնայ Ալեքսանդրիա։ Ակտիոնի ճակատամարտն Ոկտավիոսի յաղթութեամբ կը վերջանայ, և պարտեալ Անտոնիոս, Ալեքսանդրիա դիմելով, կը յանդիմանէ զԹագուհին իւր դասալքութեան համար։ Ոկտավիոս կը պաշարէ զԱլեքսանդրիա։ Անտոնիոս ինքնասպան կը լինի։ բայց որովհետեւ առաջին հարուածով չի մեռնիր, ինքզինք եգիպտացի Թագուհւոյն քով փոխադրել կուտայ, և նորա գրկաց մէջ հոգին կ'աւանդէ։ Կլէոպատրա ևս ինքնասպան կը լինի իւր ծոցին մէջ առնլով կանաչ փոքրիկ իժ մը, որոյ թոյնը թմրութիւն մը, քուն մը և մահ կը բերէ անզգալապէս, «առանց մարդուս դէմքը տգեղցնելու»։ զի մահուան մէջ իսկ կ'ուզէ գեղեցիկ մնալ Կլէոպատրա, որպէս զի իւր անչունչ մարմինը դիտողներ վկայեն թէ արդարեւ կ'արժէր որ Մարկոս Անտոնիոս թողուր իւր Տէրութիւն և սիրէր զԿլէոպատրա։

Այս հակիրճ նկարագիր իսկ կը ցուցնէ թէ ո՞րչափ սրտաշարժ վիճակներ, դրամատիկ կացութիւններ կ'ընծայէ այս կախարդ կնոջ պատմութիւնը։ Պ. Վիքթորիէն Սարդու արուեստին բովանդակ ճարտարութեամբ օգտուած էր խաղին Նիւթէն։ Սարա Պէռնարտ զմայլելի եղաւ իրարու յաջորդող բուռն և ներհակ կրից արտայայտութեան մէջ։ Մեքենական —բայց յոյժ ճշմարտանման— իժէ մը խայթուելէն ետքը տակաւ առ տակաւ մեռնիլն եւս մեծագոյն ճարտարութիւն եղաւ այս դերասանուհւոյն, որ քաջ գիտէ թատերաբեմին վրայ մեռնիլ։ Բնաւ ծանոթ չէր խնայուած ճշմարտապէս արուեստական ճոխութեամբ եւ չքեղութեամբ ի հանդէս բերելու համար այս վաւերական և հետաքրքրաշարժ պատմութեան զանազան արկածները։ Պ. Ֆ. Կարնիէ կը ներկայացնէր զՄարկոս Անտոնիոս, Օր. Լօռ. Ֆլէօռ զՈկտավիա։ Իրաւ գրական գործ եւս չատ կը գովուի նոր թատերգութեան ոճը։ Բայց Պ. Ֆրանսիսք Սարսէյ Նախամեծար կը համարի Շէքսփիրի ծանօթ թատերախաղն Անտոնիոս և Կլէոպատրա։

ԱԶԳԱՑԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մեր երկուշաբթի աւուր թուով ընդարձակօրէն հրատարակեցինք իմաստն այն պաշտօնագրոյն որ առանձնաշնորհմանց խնդրոյն նկատմամբ Բ. Դրան կողմէ զրկուած էր ի Պատրիարքարան։ Այս աւուր թերթը լրագրաց մէջ հրատարակուած է այդ պաշտօնագրոյ բնագիրն, որոյ թարգմանութիւնը պիտի հրատարակենք վաղուան թերթով։

Ցառաջիկայ կիւրակէ, 21 հոկտեմբեր, Նարլը-Թաբուի Ս. Յովհաննէս եկեղեցւոյ տօնախմբութեան առթիւ, թաղին քարոզիչ Արժ. Տ. Վաղինակ Ծ. վարդապետ Սիսակեան հանդերձեալ է Պատարագ մատուցանել յիշեալ եկեղեցւոյն մէջ։

ՀԱՆԳԻՍ

Տ. ԻԳՆԱՏԻՈՍ ԱՒԱԳ ՔԱՀԱՆԱՅԻ

ՕՐԹԱԳԻՒՂԻ

Ցաւօք կը ծանուցանենք թէ Օրթագիւղի եկեղեցւոյն Աւագ երէց Արժ. Տ. ԻԳՆԱՏԻՈՍ ԱՒԱԳ ՔԱՀԱՆԱՅ ՄԱՆԱՎԵԱՆ ի Տէր հանգեաւ այս առաւօտ ի խոր ծերութեան։

Օծման և Ցուզարկաւորութեան հանդէսը պիտի կատարուի յառաջիկայ կիրակի առաւօտ ի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոջ Օրթագիւղի ուր պատարագ եւս պիտի մատուցուի։

Արժ. Տ. Իգնատիոս Հայրն աւելի քան քառասուն տարիէ հետէ կը քահանայագործէր Օրթագիւղի եկեղեցւոյն մէջ, և սիրելի ու պատկառելի հանդիսացած էր հաստատեալ իւր բարի և առաքինապարագ եկեղեցական մը։

ԱՐՈՒԵՍՏԱՆՈՑ ԲԵՐԱՑԻ

Բերայի ազգային Արուեստանոցի Տեսչութիւնը պատիւ ունի ծանուցանել իւր ազնիւ յաճախորդաց որ յառաջիկայ Նոյեմբեր 1էն սկսեալ Նորոյթի և շրջազգեստի (Modes et Confection) տնօրինութիւնը պիտի վարէ Տիկին Ֆրիւժիէ, իւր հետ ունենալով սոյն արհեստի մէջ վարժ օժանդակներ։

Տիկին Ֆրիւժիէ որ քանի տարիէ ի վեր հաստատուած կը գտնուի Բերայի մէջ, չատերուն արդէն ծանօթ է իւր ճարտարութեամբ, իւր Փարիզցի առաջնակարգ գերձակուհիներէ մին։

Հետևարար ազնիւ յաճախորդք կրնան կատարելապէս ապահով լինել որ այս ճիւղի վերաբերեալ իրենց պատուէրներն եւս պիտի գործադրուին յետ այսորիկ՝ ճշգութեամբ և աւելի կատարելագործեալ պայմաններով։ 2—4

Հմուտ և փորձ դասատու մը կը փափագի թէ՛ ի Պոլիս և թէ ի գաւառս Ազգ. վարժարանաց մէջ դասախօսել տաճկերէն, աշխարհագրութիւն և պատմութիւն։ 182

Դիմել Աբէ-Եէլի խմբագրութեան։ 3—5

ԱԶԴ.—Երկու դեռահաս մանկանց համար վարժուհի մը կը խնդրուի որ գիտնայ լաւ հայերէն և ըստ բաւականին ֆրանսերէն։ Դիմել ի խմբագրատուն Աբէ-Եէլի։ 5—5

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Երուսաղեմայ կառավարիչ անուանեցաւ Իպրահիմ փաշա, կառավարիչ Սուրիական Տրիպոլսոյ։

Սիւլէյմանիյէի (Մուսուլ) կառավարիչ անուանեցաւ Ալի Ռիզա էֆէնտի, նախորդ կառավարիչ Մալաթիոյ։

Հռէյտայի կառավարիչ անուանեցաւ Իպրահիմ Բեամիլ էֆէնտի, Նախկին կառավարիչ Թասզի (Եէմէն)։

Իւլայի առաջին աստիճան տրուեցաւ Երզնկայի կառավարիչ Ահմէտ Շէվզը էֆէնտիի։

Իւլայի երկրորդ աստիճան՝ Պոմպայի օսմանեան ընդհանուր հիւպատոս Դատրի պէյի։

Սալիսէի աստիճան՝ Սէրէզի նախնական միւքիրէ վարժարանին տնօրէն Խայրի էֆէնտիի։

— —

Զորրորդ կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ Բեգրասպուրկի օսմանեան դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Նասրի էֆէնտիի։

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Թէհրանի օսմանեան դեսպանատան երկրորդ քարտուղար Սարգիս էֆէնտիի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ վաճառական Յովսէփ Մուրատեան էֆէնտիի և եղբօրը Մկրտիչ Մուրատեան էֆէնտիի։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Երզնկայի գաւառին երկրաչափ Միհրան էֆէնտիի։

— —

Ի ԿԱՑՍ · ՊԱԼԱՏ

Բարձր · Մեծ-Եպարքոսը, Բարձր · Սպարապետն և Դատական Վեհ. Նախարարն երեկ յաջորդաբար կայս. պալատ գնացին և Վեհ. Սուլթանի հրամաններն ստանալէ յետոյ իրենց պաշտօնատեղիները դարձան։

— —

Ի Բ · ԴՈՒՌՆ

Արտաքին գործոց Վեհ. Նախարարն երեկ երիկուն ժամ 10 ին Մեծ-Եպարքոսին քով գնաց և ինչ ինչ կարեւոր խնդրոց վրայ խորհրդակցութիւն մը ունեցաւ Ն. Բարձրութեան հետ։

—Մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէէմի փաշա և Ոստիկանութեան Նախարար Նազըմ պէյ երեկ Բ. Դուռը գնացին և յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր · Մեծ-Եպարքոսին հետ։

—Երուսաղեմայ Ցունաց Պատրիարքին մայրաքաղաքիս փոխանորդն երեկ Բ. Դուռը գնաց և տեսակցեցաւ Բարձր · Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԲ Ի ԹՈՒՐՔԻԱ

Սամսոնէն ի Սեբաստիա երկաթուղւոյ մը շինութեան ծրագիրը զոր ներկայացուցած է Պ. Բոթար, Զինուորական քննիչ յանձնաժողովոյն կողմէ քննուած ըլլալով, կայս. Իրատէ մը կը հրամայէ Հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան՝ նոր պայմանագիր մը պատրաստել, նկատողութեան առնելով այն բարեփոխումները զորս նախնական ծրագրոյն մէջ ներմուծած է Զինուորական քննիչ յանձնաժողովը։

— Սելանիկէն ի Մանաստիր շինուելիք երկաթուղւոյ գիծը, որուն մենաշնորհն յանձնուած է Պ. Բաուլայի, պիտի անցնի Բարաֆերիէէն, Ակօաթոսէն և Վօսինայէն։ Այս մենաշնորհի տեւողութիւնն է 90 տարի։ Կայս. կառավարութիւնը՝ շինուելիք ու շահագործուելիք իւրաքանչիւր քիլոմէտրի համար 14,300 ֆրանքի երաշխաւորութիւն տուած է արտօնատիրոջ։

— —

Կ · ՊՈԼՍՈՅ ԲԱՐԱՓՈՒՆՔ

Նախարարաց խորհուրդը իւր չորեքշաբթի աւուր նստին մէջ տեղեկագիր մը պատրաստած էր որով կը հաստատէր Պ. Կրանէի ներկայացուցած ծրագիրն ի մասին Կ · Պոլսոյ քարափանց շինութեան։ Այդ տեղեկագիր կայս. պալատ զրկուած է Վեհ. Սուլթանին մատուցուելու համար։

— —

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Մէքլէնպուրկի Դուքսը Բաուռ վէն դէ պատուանշանի առաջին աստիճանը նուիրած է արարողապետ Միւնիր փաշայի։

Կ–էֆէնտ պատուանշանի առաջին աստիճանը՝ կայս. Թիկնապահ Ֆէրիդ Ահմէտ Ալի փաշայի, Արտաքին գործոց Նախարարութեան արարողապետ Իպրահիմ պէյի և կայս. Թիկնապահ Հոպէ փաշայի։

Բաուռ վէնդէ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը՝ կայս. պալատան առաջին տնօրէն Ահմէտ պէյի և Արտաքին գործոց Նախարարութեան արարողապետի օգնական Դալիպ պէյի։

Կ–էֆէնտ պատուանշանի երկրորդ աստիճանը՝ Վեհ. Սուլթանի մառանապետ Օսման պէյի եւ նոյն պատուանշանի երրորդ աստիճանը՝ կայս. Թիկնապահ հաղարապետ Սատրդ պէյի։

Կայս. Իրատէ մը արտօնած է այդ պատուանշանաց գործածութիւնը։

— —

ՊԱՌՈՆ ՏԸ ՄՕՐԲԻՒԻՐԿՕ

Լոյտի ընկերութեան վարչական խորհրդոյ նախագահ Պառոն տը Մօրբիւրկօ երեքշաբթի օրը Մեծ Կղզի ու Հէյյէլի կղզին այցելեց Պ. Ֆօռնիի ընկերակցութեամբ և յաջորդ օրն ալ Պոլսոյ գլխաւոր վայրերն ու Մեծ-Շուկան պտտեցաւ։ Երէկ առաւօտ Պ. տը Մօրբիւրկօ իւր հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց աւստրիական Վսեմ. դեսպանին և այցեցուցաւ զրկեց այն բազմաթիւ անձանց որոց փոխադարձ այցելութեան չէր կրցած երթալ, ինչպէս նաեւ տեղական ամեն ազգի գլխաւոր լրագրաց, որք իր գալուստն ու Կ. Պոլսոյ մէջ դտած ընդունելութիւնը հրատարակած էին։ Լոյտի Նախագահն երէկ իրիկուան կառախումբով մեկնեցաւ ի Վիէննա։

— —

ՑՈՒՆԱԿԱՆ ԴՈՐԾԵՐ

Եէնիտունեա Տիմիթրաքի էֆէնտի, հետն ունենալով մէկ քանի Ցոյն երեւելիք, երէկ Բ. Դուռը գնաց և Պատրիարքարանի խնդրոց վրայ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Բարձր · Մեծ-Եպարքոսին հետ։

— —

ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԴԵՍՊԱՆԸ

Ֆրանսական դեսպան Մոնդէպէլլօ կոմսն երէկ իրիկուն Փարիզ ուղեւորեցաւ արեւելեան ճեպընթաց կառախումբով։

Կայսրանին մէջ կը դտնուէին դեսպանք ոմանք և Արտաքին գործոց Նախարարութեան թարգման Միքայէլ էֆէնտի, որք ողջերթ մաղթեցին Մոնդէպէլլօ կոմսին։

— —

ՀԱՄԱԶԳԱՑԻՆ ԱՆԿԵԼՈՆՈՑ

Վեհ · Սուլթանը բազմաթիւ թանկագին կարասիներ շնորհած է հաստատելի համազգային անկեղանոցին։

— —

ՄԱՌԻՇԱԼ ՄՈԼԹԷ

Վեհ · Սուլթանն, որ մանաւոր հեռադրաբ մը շնորհաւորած էր մառէշալ Մոլթքէի ծննդեան 90րդ տարեդարձն, այս առթիւ հեռագիր մը եւս ուղղած է Դերմանիոյ կայսեր, ըսելով որ մառէշալ Մոլթքէ ժամանակաւ օսմանեան տէրութեան ծառայութեանը մէջ դանուած ատեն դովելի ծառայութիւններ մատուցած է։

— —

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Հոկտեմբեր 17 ին Հալէպի մէջ հընտախտի վեց մահեր պատահած են, Ադանայի մէջ՝ 1, Անտիոքի մէջ՝ 30, Ուրֆայի մէջ՝ 1 եւ ի Համա՝ 42։

— —

ԲԱԹԱՆԻԻ ՏՈՒՐԲԸ

Բաթանիի տրոց յանձնաժողովն երէկ ի Նիստ գումարեցաւ ի Բ. Դուռն ընդ նախագահութեամբ Արտաքին գործոց Նախարարութեան խորհրդական Վեհ. Յարութիւն փաշայի եւ ի ներկայութեան դեսպանատանց առաջին թարգմաններուն։ Երկար խորհրդակցութիւնք կատարուելէ յետոյ որոշուեցաւ յառաջիկայ երեքշաբթի օր եւս ի Նիստ գումարիլ։ Կըսուի թէ այդ նստին մէջ վերջնական որոշումը պիտի տրուի։

— —

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ՄՆՏՈՒԿԻ ԴԱՏԸ

Պոլսոյ Ապահովութեան Մնտուկի Նախորդ տնօրէն Սիւլթիզատէ Սիւլէյման էֆէնտիի և նոյն մնտուկի արկղակալ Փափազեան Յովհաննէս էֆէնտիի միջեւ եղած դատն երէկ տեսնուեցաւ Պոլսոյ Հուգուգի դատարանին առջեւ։ Յաւարտ դատավարութեան, սոյն խնդրոյն վերաբերեալ գրութիւնք ընդհանուր դատախազին ղրկուած ըլլալով, Նախագահը յայտարարեց թէ այս պատճառաւ որոշումը տասն և հինգ օր յետոյ պիտի հաղորդուի։

— —

ԿՈՎԿԱՍՅԻ ԴԱՂԹԱԿԱՆՔ

Բ. Դրան ստացած տեղեկութեանց համաձայն, Կովկասէն ի Թուրքիա գաղթողներու առաջին մասը վաղը Սեւ Ծովու եղերաց քաղաքները պիտի ելնէ։

Այս գաղթականք պիտի հաստատուին Քարբերդի, Ատանայի և Գաթամունիի նահանգաց մէջ։

— —

Պ · ՆՕԵԼ ՊԱՐՏԱՔ

Պ. Նոէլ Պարտաք որ գործօն մասնակցութիւն մը ունեցած էր Բէյօղլուի պարտատոմսից միացման առթիւ կատարուած բանակցութեանց մէջ, այս օրերս Կ · Պոլիս կ'սպասուի։ Պ. Պարտաքի այս ուղեւորութիւնն կը վերաբերի պարտատոմսից նոր միացման մը ծրագրոյն։

— —

ՇԵՐԱՄԻ ՀՈՒՆՏԸ

Ցայսմիկ է թէ օտար երկիրներէ բերուած շերամի հունտերն մաքսատուրքէ ազատ կացուցուած էին որոշեալ պայմանաժամով մը։ Արդ, Մաքսային վերատեսչութիւնն այս աւուր թուրք լրագրաց մէջ հրատարակեալ պաշտօնական յայտարարութեամբ մը կը ծանուցանէ թէ այդ պայմանաժամն աւարտման թուականը մօտեցած է։ Սակայն պաշտօնական յայտարարութիւնը կ'ըսէ որ եթէ մաքսատուրքէ զերծ կացուցումը ընդող որոշման հրատարակութենէն առաջ բերուած և կամ այդ որոշման հրատարակութենէն առաջ կնքուած և պաշտօնատեղիէ մը վաւերացեալ պայմանագրոյ մը համաձայն բերուած շերամի հունտերէն մաքսատուրք առնուի, այդ հունտերու տեւարց վնաս կը պատճառէ, այդ առթիւ հետեւեալ կարգադրութիւնն եղած է բարձրագոյն հրամանաւ։

Այդ որոշման հրատարակումէն մինչեւ երկու ամիս պայմանաժամ պիտի տրուի և մէկ քանի տարիներու համար կնքեալ պայմանագրութեանց միայն այս տարուան նկատմամբ եղած տրամադրութիւնք նկատողութեան պիտի առնուին և այդ պայմանաժամէն յետոյ մաքսատուրք պիտի առնուի։

Հետեւաբար սոյն պաշտօնական յայտարարութեան թուականէն սկսեալ երկու ամիս յետոյ մաքսատուրքը պիտի առնուի որ եւ է պայմանագրութեան չենթարկուած շերամի հունտերէ։ Իսկ պայմանագրութեան ենթարկուածներէն միայն այս տարուան համար բացառութիւն մը պիտի ըլլայ և տարւոյն վերջն անոնցմէ ալ մաքսատուրք պիտի առնուի։

— —

Կայս. հրամանաւ ի Սիրքէճի կառուցեալ երկաթուղւոյ նոր կայարանին բացումը տեղի պիտի ունենայ յառաջիկայ երկուշաբթի, կէս օրին։

—Ի Պոլիս Ճաղալ Օղլու թաղին մէջ կառուցեալ քաղաքային հանգստեան թոշակի վարչութեան պաշտօնական նոր շէնքին բացումն երէկ տեղի ունեցաւ ի ներկայութեան բարձրաստիճան պաշտօնատարաց։ Ոչխարներ զեներեցան և բարեմաղթութիւնք եղան վասն կենաց և բարեբաստութեան Վեհ. Յուլթանի։

—Երէկ Պոլսոյ Շէէր Լիմինի թաղը բընակող Մէկէմէտ անուն վաթսունամեայ մարդ մը անձնասպանութիւն փորձեց դաշոյնով մը ինքզինքը վիրաւորելով։ Նոյնպէս Էտիրնէ Քարուի կողմը 23 տարեկան թահսին անուն երիտասարդ մը ինքզինքը վիրաւորեց դաշոյնով։

—Թուրքիոյ և Իտալիոյ միջեւ վերանորոգելի առեւտրական դաշնագրոյն համար կազմեալ յանձնաժողովն երէկ եւս ի Նիստ գումարելով խորհրդակցութիւններ կատարեց։ Կ'ըսուի թէ յառաջիկայ Նստին մէջ կարելի պիտի ըլլայ հարկ եղած դաշնագիրը պատրաստել։

—Երէկ տեղի ունեցաւ Արտաքին գործոց Նախարար Վսեմ. Սայիտ փաշայի որդւոյն կայս. Թիկնապահ Շէրիֆ պէյի ամուսնութիւնը եգիպտացի բրէնս Հալիմ փաշայի աղջկան Էմինէ Հանըմի հետ։ Ներկայ էին դեսպանուհիք և օտարազգի երեւելեաց տիկնայք։

—Պրուսայի առեւտրական սենեկին նախագահ կարգուած է Բարսեղ Յովհաննէս էֆէնտի։ Նոյն քաղաքի արհեստական վարժարանին համար Յովհաննէս էֆէնտի նախապէս տասը հազար ղրուշ նուիրած ըլլալով, այս անգամ եւս 16,842 ղրուշ նուիրած է նոյն հաստատութեան։

—Նիկոմիդիայէն մինչև Էնկիւրի շինուելու վրայ եղող երկաթուղւոյ գծին վրայ Բազարճիք անուն տեղւոյն շրջակայքն աւազակաց խումբ մը երեւան ելած ըլլալով, տեղական կառավարութիւնը հարկ եղած պաշտօնեայները ղրկած է ձերբակալելու համար այդ աւազակները։

—Մէ-ըէ-Վէրի կիմանայ թէ Կարնոյ հանրային պարտուց վարչութեան պաշտօնեայ Մուսթաֆա էֆէնտի իւր ինչ ինչ ընթացից պատճառաւ դատաստանի ենթարկուած և երէկ դատն սկսած է տեսնուիլ Պետական Խորհրդոյ առջեւ։

—Կոմս Պելլեկատ և Պառոն Լէտէրէր Ֆրանչէրն, որք սեպտ. 25ին (Ն. Տ.) Վիեննայէ ճամբայ ելած էին ձիով, երէկ մայրաքաղաքս ժամանեցին։ Այս երկու ձիաւորք կեցած են օր մը Հունգարիոյ Թէրէսիոպէլ քաղաքն, երկու օր ի Պելկրատ, օր մը ի Նիշ, երկու օր ի Սոֆիա և օր մը Լիդրիանուպոլիս։ Այդ ձիերու մին 7 տարեկան է և միւսն 9։ Օրը միջին հաշուով 40-70 քիլոմեդր ճամբայ կտրած են։

—Պոլսոյ մաքսատան մէջ սկսած են աճուրդի հանուիլ այն ապրանքներն որք մէկ տարի և երկու օրէ ի վեր թողուած են հոն, առանց տէրերը երեւան ելնելու։

—Սերպիական դեսպան որ ընտանեօք Մեծ Կղզի կը գտնուէր, Բերայի դեսպանատունը դարձաւ։

— —

ՕՍՄ · ԿԱՑՍ · ՊԱՆՔԱ

Օսմ. կայս. պանքայի Ղալաթիոյ և Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան վաղը, չարաթ, 20 հոկտեմբեր։

ՆԱՄԱԿ ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ձեր ազգօգուտ թերթի երեկուան թուոյն մէջ կարդացինք Բ–ղ–մ–էդէն առնուած ընդարձակ հատուած մը, յորմէ տեղեկացանք թէ հայերէն լեզուն ի բաց թողուած է այդ դպրոցէն։

Այս պարագան թերևս ցաւ պատճառէ ոմանց, սակայն՝ ի գիտութիւն պատուարժան ընթերցողացդ՝ կը փութամ հաղորդել թէ ՓԱՐԻԶՅՈՒ ԱՐԵՒԵԼՔՆ ԼԵԶՈՒԱՑ ՃԵՄԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ — ո՛չ թէ մասնաւոր դպրոցի մը մէջ— մեր հայերէն դրաբար լեզուն բազում երանդեամբ կ'ուսուցանէ մեծահռչակն Կարրիէր (A. Garrière), որուն դասախօսութեանց կը հետեւին, ի մէջ այլոց, չորս ռուսահայք եւս, որոց մին Տաղիսեցի օրիորդ մըն է։

Պ. Կարրիէր Ագաթանգեղոս և Եղնիկ վերծանել կուտայ իւր աշակերտաց, և մի և նոյն ժամանակ՝ մեր հարուստ մատենագրութեան վրայ ընդարձակ ծանօթութիւններ կուտայ։

Ի դէպ է յիշել աստանօր թէ մեր Փարիզաբնակ ազգային ուսանողք, չեն օգտուիր այն պարագայէն, զոր Ֆրանսական կառավարութիւնն՝ ի յարգանս մեր լեզուին և ազգութեան՝ դիւրացուցած է օտար երկրի մը մէջ։

Կ. Ց. Պ.

Կը ծանուցուի արդոյ տպագրչաց թէ ՏԱՄԱՏԵԱՆ ԶՈՒԼԱՐԱՆԸ վերխմբագրուած է Պոլիս, Էսկի–Զապթիէ ճատտէսի, Թիւ 9։ 2—5

ՍԻՄՈՆ ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅ

Ընդէր Գրատարաց

Ազգային եւ Օտար Մատենագրաց

(Արձակ և Ոտանաւոր)

Սոյն ընտիր գործն ցարդ հրատարակուած հաւաքածոյներու մէջ առաջին տեղը կը բռնէ, ուստի ճոխ պարունակութիւն մի ընտիր դասակարգութեամբ՝ շահագրգիռ և հետաքրքրական ուսանողաց համար։ Երկասիրողն եւրոպայի մեծ հնդինակաց հետեւողութեամբ յաջողած է լաւագոյն մեթոտով մի առաջնորդել զաշակերտս յուսալի աշխարհիկ լեզուի։

ՀԱՒԱՔԱԾՈՅՆ կը բաղկանայ երկու մասերէ։ Ա. մասին մէջ կը բովանդակին գեղեցիկ հատուածներ, պատմական և նկարագրական գրուածներ, առակներ, եւն. Գինն է 3 դահեկան։ Իսկ Բ. մասին մէջ՝ որ առաջնոյն երկինն է ու մեծագիր, կը պարունակէ մեծ մասամբ անտիպ գրուածներ, գրագիտական գլխաւոր կանոններ, 35 Հայ հեղինակաց հակիրճ կենսագրութիւններն, առածներ, բարոյական իմաստներ, բառագիտական ծանօթութիւններ եւն եւն։ Գինն 7 ուկէս դահեկան։ Կը ծախսուին ամէն Հայ գրավաճառաց քով։

Սոյն գործոյն կեղծ օրինակներէն զգուշանալու համար բաւ է միայն կարդալ գրքին ճակատն ԱԻՄՈՆ ԳԱԲԱՄԱՃԵԱՆ։ 163

Ֆրանսերէնի եւ Դերմաներէնի հմուտ պատուաւոր երիտասարդ մը կը փափաքի դիւրակեցիկ ընտանիքի մը մէջ դեռահաս մանկանց դասախարակի պաշտօն ստանձնել։ Դիմել Աբէ-Եէլի Խմբագրատունը։

ՏՈՔԹՈՐ ՍԵՂԲՈՅԵԱՆ, տեղափոխութիւն ըրած ըլլալով, կը ծանուցանէ իւր հիւանդաց թէ՝ այսուհետեւ կրնան զինքը գտնել Բերա, Եէնի Չարչի փողոց, թիւ 58, ամէն օր կէս օրէն վերջը, ի բաց առեալ երեքշաբթի օրերը։ 6—30

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Տպարան եւ Գրատուն

ԲԱՐԲԱՌՈՒ

Ն. Հ. ԱՐԱՄԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Զաքմագնըլար Եօղուտու

Յակոբեան խան, Թիւ 8, 9, 10, 11

Պատիւ ունիմ ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ յարկիցուցակ Հօրս՝ Ճանիկ Արամեանի հիմնաւորեալ Տպարանն՝ զոր ցարդ օտար ձեռքեր կը վարէին՝ այս անգամ ուղղակի մեր վարչութեան ներքեւ առած եմ։

Այս առթիւ պէտք եղած միջոցներն ի գործ դրած եմ լիուլի գոհացնելու համար զամէն անոնք որ յարեւհանին իրենց վստահութեամբ պատուել զիս։

Տպարանիս մէջ կը գտնուին Հայերէն, Տաճկերէն, Դպրերէն, Յունարէն, Պուլկարերէն եւայլ ամեն լեզուի տառեր՝ իրենց պարագեալ զարդարուն տեսակով։ Ինչպէս յառաջ ևս այսու եւս ամենամեծ խնամով պիտի տպագրուին ամեն տեսակ գրքեր, ինչպէս նաեւ հարսանեկան հրաւիրագիրներ, Այցետուներ, Նամակագրութիւն, Մահագրդիր եւայլն, եւն։

Տպարանս իրեն նշանաբան ընտրած է Գնոյ չափաւորութիւն, պարկեշտութիւն, փութաջանութիւն եւ այն ամեն հանգամանքներ որ յաստուկ եին Ճանիկ Արամեանի Տպագրատան։ Կը հուսայուին Պատ. Հեղինակք եւ Ազգոյ Ազգայինք փորձով հաստատել մեր ըսածներն։

ՆԵՐՍԷՍ Ճ. ԱՐԱՄԵԱՆ

ԾԱՆՈԹ. — Գաւառներէ եկած յանձնարարութիւնք ամենայն ճշդութեամբ եւ փութով կը կատարուին։

ՀԵՌԱԴՐԱԼՈՒՐՔ

Կ · ՊՈԼՍՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ՆԱԻԱՏՈՐՄ

ՀՌՈՄ, 30։— (Ա. Հ. Գ.) Իտալական նաւատորմին վնասներուն համար ըսուածները չափազանց կը թուին։ Սակայն, ձեռնհաս անձանց խօսքին նայելով, վնասք կը հաշուին 800էն 850,000 Ֆրանք։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 19 Հոկտ.

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Երէկ երեկոյ դոց. (Փոխադ. Ս. Սէրի)	19	22
Առաւօտեան բացուելուս	19	24
Ոսկւոյ տոն	19	24
Թաղվիլաթը Օսմանիէ երեկ երեկոյ [Դ. Կ.]	79	8
» » ժամ 5ին «	79	17

Ընդհանուր Արժէքներ

Ասատաւորութիւն	Ա. Սէրի	40 3/4
»	Բ. »	22 3/8
»	Գ. »	19 24

Բանկոնոտներ

Լիրէներ Անգլերայ	Ոսկւ. Լիր.	5 2
Գրեսար Անգլերայ	Ոսկ. »	9 25
Ֆրանք տը Ֆրանս	» »	6 36
Ոսկ. Շանթ Եվրոպէօր	» »	4 36
Ֆրանսեզ	» »	525
Ռուպլի Երկրագործի	Ֆր	78
Սամսունի ապրանքների	Գ. Կ.	145

Ընդհանուր Դրամոց

Օսմանեան ոսկի	Դրշ.	109
20 ֆրանքոց	»	87
Անգլիական ոսկի	»	109 35
Մարք (գերմանական ոսկի)	»	106 30
Իսպէրիալ	»	91 25
Գրիվնայ	»	51 12
Ռուպլի թղթադրամ	»	7 60
Մէջ. արծաթ. (տարբ)	»	107 30
Վենգոց	»	102 30
Հինգոց	»	102 20
Մեխալիք	»	100
Ֆռանգիէ		— —

Եւրոպական Պորսա

Բարիզ, 30 Հոկտեմբեր, ժամ 3 վայր		35 երեկոյ
բանաստեղծ Ռանթի 3 %		94 2 1/2
» » 4 1/2 %		106 15
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ.		18 15
Օսմանեան երկաթուղի		78 50
» Բէյթի բանեցութիւնք		305
Պանք Օթոման		616 25
Նրէտիթ Լիոնէ		778 75
Իտալական Ռանթի 5 %		93 72 1/2
Հոլանդական 5 %		465
Նոյնորինէ Թիւրք (1890)		407 50
Եգիպտական միացեալ		493 75
Պանք տը Բարի		860
Սամ. մաքս. արժէթուղթ		454 87 1/2
Սուէզի ջրանցք		2380
Պարսկական արտաքին		75 3/4
Ռիո Թինթօ		608 75
Մեսխիսնոս		697 50
Հէր [illegible] վրայ		25 26 1/2
Լոնտոն 30 Հոկտ. ժամ 6 վայր		— երեկոյ
[illegible]		94 3/8
Սամ. » Սէրի Դ.		17 13/16
» » » Ա.		40 3/4
» » » Բ.		22 3/8
» » » Գ.		17 13/16
Փոխառութիւն 1877		100 1/4
Պանք Օթոման		14 7/16
Եգիպտական միացեալ (թանթիէյէ)		97 3/8
» առանձ. (ջրեմիլէմէթ) նոր		91 1/8
Ռիո Թինթօ		24 3/16
Յամանիալ (փոխառ. Ռուսլար)		102 3/4
Հելլենական 5 %		90
Մանդարլ »		72 3/4
[illegible] 1889		97 1/2
[illegible] Բարբերի դրամ		25 26 1/2
Վիեննա, 30 Հոկտ. ժամ — վայր		—
[illegible]		37 90
» Բէյթի բանեցութիւնք		133 75
[illegible] Լոնտոնի վրայ		115 10
Պերլին, 30 Հոկտ. ժամ — վայր		—
[illegible] Լոնտոնի վրայ		20 35
[illegible]		246 50
[illegible]		79
Օսմանեան [illegible] Սէրի Դ.		18 10

Բարիզ Բրիտիշ Պորսա

Բարիզ, 30 Հոկտ. ժ. — վ. —		երեկոյ
Ֆրանսական Ռանթի 3 %		94 2 1/2
Օսմանեան քոնսոլիտէ Դ.		18 17 1/2
Օսմանեան երկաթուղի		78 75
Օսմ. Բէյժի		506 25
Բրիտիշիսէ Թիւրք		407 62 1/2
Սամ. Մաքս. արժէթուղթ		454 87 1/2
Պանք Օթոման		616 87 1/2

ԲԺԻՇԿԻ ԸՆԴՀԱՆՐԱՊԷՍ

ԵՒ ՆՈՑԱ ՑԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ՄՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏՈՒԹԵԱՄԲ ՊԱՐԱՊՈՂ ԱՆՁԱՆՑ ՀԵՏ

ԲԺԻՇԿԻ ԷՔԷ ԲԱՐԵԿԱՄ ՃԱՆԱՉԷԼ

Անտարակոյս որ և է հիւանդութեան դարմանման յաջողութիւնը կախում ունի գլխաւորապէս ո՛չ միայն հիւանդին խառնուածքին (tempérament) այլ նաև անոր մնայուն մանրամասնութեանց վրայ կատարեալ տեղեկութիւն ունենալէ, մանաւանդ հիւանդին բարոյականը, այն ներքին ձգտումը մասնաւոր ուշադրութեամբ ուսումնասիրել հարկ է. բայց ի՞նչպէս կրնանք ադոր վերահասու լինիլ։— Ըստ կարելւոյն բարեկամութեան նուիրական կապեր ունենալով մեր բժշկին հետ։— Ամենօրեայ փորձառութեամբ հաստատեալ ճշմարտութիւն մ'է, Լէ՛ր Բարեկամ բժշկի խօսքը։ Օգտաշատ խրատ մ'է թէ՝ առողջ վիճակնուդ մէջ անգամ տեսէ՛ք բժիշկն և խորհրդակցեցէ՛ք ընդ նմա՝ Ձեր անցելոյն վրայ— ի՞նչ հարկ— Որպէս զի Ձեր հիւանդութեան պահուն զՁեզ լաւ ուսումնասիրած լինի։ Շատ գրագէտներ, արուեստագէտներ այս խրատին հետեւած և միշտ գոհ մնացած են։ Կարեւորն՝ լաւ ընտրութիւն մը ընելն է. մեծ խոհեմութեամբ պէտք է ընտրել տան բժիշկն, մինչ ընդհանրապէս սորա հակառակը կը տեսնենք։ Չէ կարելի ըմբռնել թէ ի՞նչ աստիճան անհոգութեամբ, թեթեւամտութեամբ կը վարուին այս մասին։ Պարագայներն, դիպուածն, գովաբանական բառ մը, սուտ կամ իրաւ տարածուած համբաւ մը բաւական են ստէպ բժիշկն ընտրելու և տանն յանկացնելու։ Մե՛ծ անխոհեմութիւն մը տածենք գոնէ թէ բժիշկն այն անձն է առ որ կը յանձնենք, կը վստահինք ի՛նչ որ թանկագին է մեզ աշխարհս վրայ քան զամենայն ինչ, առողջութիւնը, մեր և մեր ընտանեաց այս գրաւականը։ Թէ երբ հիւանդ լինինք՝ մեր բժշկին հմտութեան և կոզովմտութեան տրամադրութեանցը ենթակայ ենք, վերջապէս մահու և կենաց մեր բարձրագոյն դատաւորն է նա։ Որքան լուրջ, ողջամիտ, խելացի մարդիկ այս դժուար և միանդամայն փափուկ կէտին մէջ իւրեանց անհոգութեան զոհ եղած են։ Դժուար և փափուկ է ըսինք այս կէտ, բայց թէ ի՞նչ միջոցներով կրնանք ճանչել այն բժիշկն՝ որոյ միտքը, բարքը, բնութիւնը, համակրանքն ու սովորութիւնքը մերիններուն հետ ամենէն առաւելագոյն փերաբերութիւն ունենան։ ո՞վ կարող է բաղկերակը զննելով մեր սրտին թէ՛ բարոյական եւ թէ՛ ֆիզիքական վիճակն իմանալ, մեր հոգւոյն խորը թափանցել, նորա շարժմանց, զգայնութեանց, յուզմանց եւ ամեն դադտնի խորհրդոցը վերահասու լինիլ։ Ո՞ւր գտնենք այդ բարի, զգայուն մարդն որոյ քաղցր խօսքերը մեր ցաւը կ'սփոփեն, ինքն իսկ մեր անհանգստութեանց, մեր ցաւոց և մեր ակնկալութեանց կը մասնակցի։ Նկատեցէ՛ք թէ հիւանդութիւն մը բուժելու համար գիտութիւնը չը բաւեր երբէք։ պէտք է նաեւ ունենալ նրբաշնչին ուշիմութիւն, փափուկ զգայնութիւն, ճշդրտապէս թափանցող կարողութիւն, ի մի բան՝ մարդկային սրտի գործնական եւ փիլիսոփայական ծանօթութիւն։ Այսպիսի անձ մը շատ հազուադիւտ է։ վասնզի նա որ այս ամեն կարեւոր յատկութիւնքն ի միասին ունենայ՝ բժշկական կատարելութեան հասնելու համար, ստուգիւ պիտի լինի ա՛յն բժիշկն որուն համար Հիպոկրատ կ'ըսէ, Նման Աստուծոյ, ըստ լեզու հունարէն անհանգարէն — Անհոգնոյ։

Մի բան միայն բժշկի մը ընտրութեան մէջ կը խրախ զմարդ ստէպ այն է՝ նորա արտաքին երեւոյթն։ մեր արուեստն ի գործ դնող դասակարգն ալ՝ միւս արուեստաւորաց դասակարգին նման՝ լաւ, յոռի, յոռեգոյն, միջակ և պատուական անձանց անեւակայելի խառնուրդ մ'է։ պարկեշտ և լուսամիտ բժիշկէ մը բարձր անձ չը կայ, որ լաւ հասնզուած է թէ մարդուս լաւագոյն, ազնուագոյն և արժանաւորագոյն գործն է՝ տառապող անձին օգնութեան հասնիլ։ ինչպէսնաև չը կայ այն բժիշկէն ստորին մարդ մը՝ որ իւր արուեստն անխղճօրէն, առանց սիրոյ և առանց անձնուիրութեան, ի գործ կը դնէ, այն բժիշկէն կ'ըսենք, որ աւելի կամ նուազ շահաւոր արուեստ մ'ունենալով ի ձեռին, անկէ օգուտ քաղել կը խորհի միայն։ Ինչպէս մի բարի քահանայ յամենայն ժամու եւ ամենուրեք բարիք կը գործէ, նոյնպէս բժիշկն ամենուրեք յոյս և մխիթարութիւն կը սփռէ։ շատ անգամ դեղագիրը կը յանձնէ և դեղին գինն ալ ինք կը վճարէ, ողորմութիւն կուտայ և միանդամայն կ'առողջացնէ։ Մարդ որչափ ազքատաց մօտ լինի, այնչափ կը մտնենայ երկնից արքայութեան։ Սէր ուսման, սէր իւր նմանեաց, այս է աւարիկ բժշկի մը դրոշմ, որումի պարտի հաւատարիմ մնալ ընդ միշտ։ Այս եռանդն ի բարութիւն բժշկին քով, ա՛յնչափ ազնիւ, ա՛յնչափ արդիւնաւէտ է որ ո՛չ մի արուեստ մերինէն աւելի առիթ կ'ունենայ բարիք գործելու։ թէպէտ ընկերական ունայնութեանց դասակարգութեան մէջ բժշկութիւնը միջակ տեղ մը կը բռնէ, սակայն իւր ազդեցութիւն շատ մեծ է, քանզի ցաւոց, սարսափի և մահուան զարհուրանաց միջոցաւ կը ներգործէ մարդուս վրայ։ Գեղեցկին տիրապետութիւնն հաճոյից վրայ հիմնեալ է, ուստի և տեւողութիւնը շատ կարճ։ իսկ բժշկին տիրապետութիւնը շատ աւելի տեւողական է, քանզի տառապանաց, հիւանդութեանց վրայ հաստատեալ է, և ցաւը մեր կենաց դրեթէ անբաժանելի ընկերն է։

Հաւատացէ՛ք անկասկած թէ այն անձն որ մարդկային սրտի խորը կը թափանցէ, ուսեալ, կորովամիտ, խոհեմ և իրաց ու մարդկան վրայ գործնական ծանօթութիւն ունեցող բժիշկ մ'է։ —Ինչո՞ւ— վասն զի ամեն օր իւր աչաց առջեւ մարդկութեան սքօղեալ պատժութիւնը, առանձնական կենաց գաղտնիքը կը պարզուի։ Ցաւն, այն մեծ ժամանիչը, մարդս իւր իսկական վիճակին մէջ ի հանդէս կը բերէ։ ո՛չ եւս աքօղում, կեղծիք, այլ բարուց այլազան արտայայտութեանց ստուգութիւն։ Այդ բժիշկին նկատողութենէն չեն վրիպիր ո՛չ դիւցազնական համակերպութիւն, որ միշտ գաղտնի մնալ կ'ուզէ, ո՛չ զարմանալի համբերատարութիւն և վսեմ փիլիսոփայութեան սքանչելիք ընդ հարուածոց դժբախտութեան, ո՛չ տիտանեան եւ յուսահատ ճգունք ընդդէմ ցաւոց, ո՛չ ֆիզիքական և բարոյական տանջանաց զարհուրելի զուգադրութիւն, ո՛չ ի մեր կրից ծագումն առած դժբախտութիւնք, ո՛չ մշտնջենական ցաւօք և հեծութեամբ լի կեանք եւ վերջապէս ո՛չ մին մեր կենաց ամենամեծ գաղտնիքներէն չէ կարող վրիպիլ այդ բժշկին տեսութենէն, որ խելամուտ է այս ամենուն, որ կարող է ճանաչել զանոնք, հակնալ զիւր նմանին եւ համակրիլ նոցա։ Ստոյգ է որ թագաւորաց, դիւցազանց և մեծ մարդոց բժիշկներն այն աստիճան կը ճանչեն զանոնք որ լաւատեղեակ պատմագէտք անգամ կարող չեն ճանչել այնչափ։

Աւասիկ յայսմ կը կայանայ լաւ ընտրութեան կարեւորութիւնն ինչպէս և յայնմ յաջողելու դժուարութիւնն։ Հրապուրելու արուեստ մը կայ, զոր բժիշկք ոմանք, անուսք սակայն, քաջ գիտեն, և յորմէ դժուարին է զգուշանալ։ Երբ մնապարծ տգէտ մը դայ և իւր անձին վրայ պարծի, իւր յաջողուածքը գովէ, երբ հաստատել ուզէ թէ Ասկղեպիոսի ճմլած ոտքը, Ապոլոնի կոտրած թեւը բուժած է, խելացի մարդ մը գիտէ թէ ի՞նչ աստիճան կարեւորութիւն ունին այդ խօսքեր։ Ի վերայ այսր ամենայնի դիւրին ալ չէ պերճ չատախօսութեան կամ իմաստակական շինծու ծանրաբարոյութեան երեւոյթին ներքեւ, ճարտար և կեղծ բարեկրթութեան սիրուն և վայելուչ ձեւին տակ նշմարել տխմարութիւնն, մեծամտութիւնն, ստորնութիւնն, արհամարհոտ անձնասիրութիւնն և ոսկւոյ անյագութիւնն։

Այն մարդն որ թշնամանաց կը հանդուրժէ, որ կարող է ցածնալ, զի ջանիլ, ստորնանալ, նուաստանալ, այն՝ որ իւր դէմքը, իւր խօսքը, իւր շարժուածքը ժամանակին, պարագային և անձանց պահանջման կը յարմարցնէ ըստ կամս, այնպիսին միայն ամբոխը կը յաղթահարէ, այնպիսին մարդկան ոսորդ մ'է, որ կարող է ձգել դիւրաւ իւր ցանցին մէջ տխմար, դիւրահաւան մարդիկն, ամբոխին մեծագոյն մասն և աւելին քան զայս՝ երբեմն նոյն իսկ ո՛չ սակաւ խելացի մարդիկ։ Ուրեմն համբաւն եւ ժողովրդեան տարածած զրոյցներն չեն կարող բժշկի ընտրութեան մէջ օգնել մեզ։ քանզի դ=ր=գ=ա=ա=ն=ի=ն=ի=ն=ի

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ ԱՆԳՂ. ՈՍԿԻ 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ ի Լընտրն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր ապացոյցն է 17,000,000 Անգղ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ձնասուց համար։

27

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծական՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած ձնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եղերաց
Թիւ 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ ֆռանք 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1889 » 5,604,722
Տարեկան հասոյթ » » » 12,773,779

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱՉ

ԾՈՎԱՑԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ ֆռանք 6,250,000 Պահեստի դրամ ֆռանք 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ չոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և դրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկերութիւնս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամագլուխն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 ֆռանք

Լիազօր ներկայացուցիչ համայն Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պեհչէ—Գաքու, Անանիատիս խան. 4

ՄԱԴՊՈՆԻ

ԿԻՍԱՀԻՊԼԸՐ

ՀԱՆՔՈՒՑԻՆ ԲՆԱԿԱՆ ՋՈՒՐ

Կալաքարային թթուտ աղբիւր ամենամաքուր

ՈՏՂԱՅԻ ԼԱՒԱԳՈՅՆ ԵՒ ՁՈՎԱՐԱՐ ԸՄՊԵԼԻ

Հաղիրու, խռչափոցի բորբոքմանց, ստամոքսի և աղեաց համար յանձնարարեալ։

Հայնրիխ Մադդոնի, Գարլսպատ և Վիեննա 604

Վ. ԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ԳԱՌԼԸՄԱՆ ԵՒ ՊԱՐՄՊԷՐԿԻ

Ղալաթիա Պէօյիւք Միլլէթ խան, միջապ. թղթատարատան մրցի յարկը, և ի Զմիւռնիա Իվանիէլիի փողոց թիւ 59

Այս Դանաւոր գործատունն, որ արժանաւոր համբաւ մի ստացած է ի մեզ, այս ամրան եղանակին առաքիւ իւր վաճառքներու քանակութեանն վրայ յաւելում մի կ'ընէ, որ արդէն բազմաթիւ է Ֆրանսական, Անգլիական, Գերմանական եւ Պելճիական բերքերու զանազան տեսակներով։

Հետեւապէս իւր բուն գործարանին ապրանքներուն վրայ օրը ՝ՀՕ՝ ՀՕ՝ մանր տեսակ մերմակներէն, բանուած, կիսագզեստ, քալիքօ, ջորեպ, թաշկինակ, տեղանի պիտոյք, շապիկ, շապկընկեր, ստամոքնի, ֆլանել կանանց օրիորդաց և փոքր տղէկանց համար զարդագրեսներ, աւելցած է ուրիշ տեսակ անթիւ նիւթեր բոլորն ալ ընտիր տեսակէ։

Հաստատակց զարմանքը կը գրաւէ մանաւանդ այն վայելուչ և զանազան տեսակ վերարկուներն և ճաքեթներն կանանց օրիորդաց և տղայոց, որք բոլորն ալ վերջին նորաձեւութեան համեմատ ճարակով ու շքեղութեամբ յօրինեալ են։

Յաւելում մի ըրած է նաև ապստրաքան զգեստներու պատրաստութեան նորաձեւութեան վրայ որ արդէն ծանօթ է այնքան, և իւր ընդարձակ արհեստանոցին շնորհիւ կրնայ կատարելագոյն գոհացնել բոլոր իւր յաճախորդները նոցա ճաշակին ու բաղձանց համեմատ ի գործ դնելով ինչ որ ապրաստրին։ Կը գտնուի նաև մինչեւ 16 տարեկան տղայոց համար ամեն տեսակ զգեստներ բալիծներ խիստ չափաւոր գներով։

Կը ծանուցնի մեծ և փոքր քանակութեամբ։

ՍԱԿԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ՁԿԱՑ 24

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՒՇԵՆԱԻՔ

Եբրի-եֆ. Աբէլէս, Կ. Պոլսոյ և Օտէսայի դիմաց

ԹՈՄԱՍՈՒԻԼՍԸՆ ՈՐԴԻՔՔԸՆԿ

Անուանք	Թիւով	Անուանք	Թիւով	Անուանք	Թիւով
Ազգանս	2000	Ֆլամինկօ	1600	Բալերմ	3200
Անմէլ	3000	Կալիկէ	5500	Բանտէր	1700
Աբօլլօ	5500	Կիգանս	2200	Բլանչ	1500
Աբիկ	800	Կոզզ	1000	Բոլշ	1000
Աբիսոգ	4000	Կրօսանս	2200	Գուտիգ	2800
Գասանս	3000	Հիրօ	2000	Բիարլիթ	4400
Գօրօսիմօ	220	Հիսանկօ	3000	Բինանգ	3200
Գրանգ	2000	Հինանս	7000	Բոլլ	3000
Գէֆֆալը	8800	Հանգիրէ	1200	Բոմէ	3500
Գէյրը	2600	Լանկա	5000	Բոզարիս	3500
Գալիբաս	2500	Ճիւնս	2800	Սայէրնս	4000
Գամէ	2100	Գէլլոս	2000	Սանդիանգ	8200
Գանգ	2000	Գոլրինս	4200	Սարֆս	2000
Գոմս	2700	Գոլնս	2200	Սիլվիս	2000
Զիբանգ	5000	Լէս	2000	Սորէնաս	4300
Գլիս	4500	Լէբանթս	4500	Թ. Ուիլբրն	3000
Գազբաս	3400	Լիվերնս	3000	Թուբրս	1200
Տիգս	2500	Լիամս	1500	Թօլիաս	2800
Տամինս	2500	Մարէնկս	4300	Թորբիաս	900
Տաբս	800	Մարգէլլէ	6500	Ուբրիս	5000
Տրաբս	4100	Մէլս	2000	Վ. Օլիֆուրնս	5000
Էսպանան	2600	Մանրինս	3100	Եէաս	3600
Էլեոբաս	3000	Նէլ	2000	Զէպրա	1000
Էլէքթրս	3200	Օրլանս	3000	Տիֆայնրնս	200
Տրաբս	2600	Սթէլլէ	5000	Ճրմաս	200
Յարգան	800	Ոգրանս	4500	Զէրս	140
Ֆիս	700	Օգգս	2000	Մոսքիթս	120

Էմֆրէլլ Մանարք 8000
Բիքանիլ Մանարք 8000
Լէդիբէ Մանարք 8100

Ուղեորներու համար ամեն գիշերուն կ'ընծայուի

Դիմել առ Ֆ. ՀԻԼՏ ԵՒ ՈՒԻՏՕ
Գործակալք
Թիւ 17-18, Քիշլիք Միւլէթ խան, Ղալաթիա

23

ՅՕԴԱՑԱԻԸ ԵՒ ՄԻԶԱՆՑՔԻ ՔԱՐԸ

ԶԵՆ ԿՐՆԱՐ ԲՈՒԺԻՒ ԱՌԱՆՑ ԼԻԹԻՆԻ

Շ. ԼԸ ԲԼՏՐԻԷԼԻ ԼԷՐԲԷ Ազէ հատիկները, փորը քանակութեամբ առնուելով, քիչ ատենուան մէջ կ'անհետացնեն աւազ և քարը (մէզին հետ մէկտեղ քշուելով միւս անլուծելի նիւթերն ալ)։ Ասով է որ այնչափ ազդեցիկ են վերոյիշեալ հիւանդութեանց դէմ։

ԼԸ ԲԼՏՐԻԷԼ ԵՒ ԸՆԿ. ԻԲԱՐԻՊ, եւ դեղատանց մէջ 605

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ՀՈՏԱԻԷՏ ՆԻԻԹԵՐ

ՔՐԱՄԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ, 117, ՆԻՒ ՊՈՆՏ ՍՏՐ. ԼՈՆՏՈՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ

ԼԷ ԺՈՒԱՅՕ ՏԷ ԼԱ ՊԱՒՈՒՈՆ, Նոր արանչելի հոտ
ՔՐԱՊ Է-Լ ՊԼԱՆԱՏՍ, վարդի խնձորենւոյ ծաղիկք
ՁՈՐԻՆԱ, Ուռուական գոգանոյշ հոտ
ՀՈՒԱՅԹ ԼԻԼԱՔ, ճերմակ եղիւանի
ԳԱՐԻԼԻԱՆԻՍ, Նարնջուկ
ԲԱՅՍՊ ՎԻՈԼԷԹ, Հնչաբոյր
ԱՍՖՈՒԷԼ, ՕՐՔԻՏԻԱ, ՁԻԹՐ, ևն.
ՀՈՒԱՅՏ ԷԼԻԹՐՈՊ

ԷՒ. ՊՈՒՔԷ
ՃՈՒԹԻ ԳԼԷՊ
ՕՐՔԻԴԱՆԱՔԱ
ՎԻՈԼԷԳ
ԻԼԱՆԿ-ԻԼԱՆԿ
ՄԻԼՖԼԷՕՈՒ
ՃԵՐՄԱԿ ՎԱՐԴ ևն.

«Քրապ էքլ Պլասսմնի առաթիւ, Լոնտոնի Քաուբդ լրագիրը կ'ըսէ. «Եղանակին ամենէն նորելուկ հոտերէն գերազանց կը համարենք Քրապ էքլ Պլասսմնը, Լոնտոնի Քաուբդ ընկերութեան. Կը ծանուցնի թագի ձեւով խիստ ուշեցող չիշերու մէջ։ Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են։

ԼԱՎԱՆՏԸՐ ՍՈԼԴ, անգլիական ազգ լավանտայով — «Վայելուչ նորելուկ արդուզարդի սեղանի համար. Լավանտայի գերբնութիւն անուշահոտութիւն. եթէ չիշը մէկ քանի վայրկեան բաց թողուս, սենեկին օդը կը մաքրուի և կը զովանայ։» Ապահովեցնէ Լոնտոնի «Տիկնանց Լրագիրը». Գերազանց պայման մըն է ընդդէմ գլխաց ցաւերու, հարբութիւն եւն։ Կը ծանուցնի թագի ձեւով խիստ ուշեցող կանաչ չիշերու մէջ։ Միւս բոլոր տեսակները կեղծ են։

ՕԹԱԼԻՆ, փոշի։ Տ/կին Աուելինա Բագդի կը գրէ. «Փոհնութեամբ կ'ըսեմ թէ ձեր Օթալինը շատ գերազանց կը գտնեմ. մարթին վրայ կը թողու շատ հաճելի տպաւորութիւն մը։

ԱՏԵԼԻՆԱ ԲԱԳԴԻՈ

ՆԻՒՐԸ ՕԳԱԲՆԵՐ վայրի խնձորի ծաղիկներով Սամոն Զարինա, Սամոն Լիլա Պլան, Սամոն Ռոզ Անկլէդ, վիոլէդ անկլէդ։ Անգլիական Քոլոնի Ջուր, Անգլիական լավանդպի ջուր, Քոլա Քրեմ և այլն։

Մեծաքանակ և փոքրաքանակ կը վաճառուի Թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ Ներկայացուցչի քով։ Մ. ԷՍՄԱՆՈՒՆԴ ԳԱՐԻՈՒԱՆ
Անգլիական Լրագրատան մթերանոց, Վայվատա. պահականոցին քով, կայսրան թրամուէյից, 95 և 67 166

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱ

Մասնաւոր բաղադրութիւն Միլանի Պրանգա եղբարց
Մատակարարք Իտալիոյ Արքայական Տան

Ոսկեայ չքադրամ՝ Բարիզի 1889ի Տիեզերական Արուեստահանդիսին մէջ.

Քան տասնամեայ յաջողութիւն Յոտալիա, Յունարիկա, Ի Հնդկաստան, Արեւելք և Եգիպտոս — Շքադրամ 1885ի Անվերբայի, 1884ի Թուրինի, 1883ի Նիսի, 1881ի Մելբուրնի, 1888ի Մելբուրնի և Պրուսէլի, 1879ի Սիտնէյի, 1878ի Բարիզի, 1876ի Ֆիլատէլֆիոյ, 1873ի Վիեննայի միջազգային ցուցասենդ էսնիերուն մէջը։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ առողջապահական ամենէն ծանօթ պիդդերն է։—Շատ բժիշկներէ կը յանձնարարուի իրը զդուշական դարմանական ճարտարեալ երկիրներու տեղերու, տարափոխիկ հիւանդութեանց և բոլորուի։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ կը դիւրացնէ մարսողութիւնը, կը հանգարտեցնէ ծարաւը, կը զրդռէ ախորժակը, կը բուժէ գլխու ցաւը, գլխու պտոյտը, ջղային ցաւն և մելամաղձութիւնը։

Այս ըմպելիք, բոլոր ծանօթ պիդդերներն և ամէնքներն գերազանց, կ'առնուի ամեն օր ճաշէն առաջ իրը ախորժարար։ Ճաշէն յետոյ, ազդու մարսողական է։ կարելի է խառնել ջրոյ վերմուռթի, գինիի, սեյնի ջրոյ և խաղողի հետ։

ՖԷՐՆԷԴ-ՊՐԱՆԳԱՆ, ինչպես և նոյն տան վերմուռթը, կը գտնուի գլխաւոր անուշաբարաց, նպարավաճառաց և գինեվաճառաց քով։

Թուրքիոյ համար կեղրանատեղին է ՊՈՆՈՄԻ և ՐԼԻՔԻԱ 605

ՔԻՒՆԱՐԴ (CUNARD)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈԳԵՆԱՒՈՒՑ

Ոչ-ամիսը երկու-անգամ կը բաղնի Լիվերբուլ և Ամերիկայ գծեր

Անուանք	Թիւով	Անուանք	Թիւով
Ռումպրիա	7718	Գանգէսնիա	4845
Էդրուրիա	7718	Պոմերնիա	4531
Սէրվիա	7391	Սամարիա	2574
Գրանիա	7268	Մարսէյն	2103
Բաղմնիա	5587	Ազիա	2393
Սկիթիա	5517	Սարակոսա	2166
Կալլիա	4809	Թարիֆա	2246
Սիթիա	4557	Բայմիրա	2144
Ալբերտ	2143	Գրինիսաա	899
Քէսար	1876	Մարգարէ	1855
Շերպուրկ	1614		

Trinidad չոգենաւը, նաւապետ Ուայդման, Օտեսայէն ասա գալով յառաջիկայ ուրբաթ 31 հոկտեմբեր, նոյն հետասցն Լիվրբուլ պիտի մեկնի։

Marathon չոգենաւը նաւապետ Ճ. Քինկ, Լիվրբուլէն ասա պիտի գայ նոյեմբեր 11ին։

Դիմել առ Թոմաս Ջ. Ճոլի էսքիմոքոր
Thomas G. Joly
Թիւ 1, Քիշլիք Հալիլ փաշա խան, Ղալաթիա

10

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԵՒ ՄԱՐՍԷԱՆ
Ն. ԲԱՔԻ ԵՒ ԸՆԿ.

Մարսէլիոյ և Բօրէլի գծեր կանոնաւորապէս բանեցող

Բարիզ Լիոն-Մարսիլիոյ երկաթուղեայ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով,
Ա. կարգ 250 ֆրանք
Բ. » 178 »

Ուղղակի և արագ ապահովութիւն

Նաւուղղեալ, ուղեւորութեան և այլ տեղեկութեանց համար

Դիմել առ գործակատարն
ԹԻՄՈԹԷ ԲԸՂՈՒԼ
Թիւ 17-18 Քիշլիք Միւլէթ
Մոմհանէ փողոց, Թիւ 44 21

Գործակատար Ս. ՏՈՄԱՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ՊՈՂՈՍԻ

ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ—ՈՅԺ—ԿՈՐՈՎ

ՖՈՍՖՈՏԻՆ ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ — Վերջին քսան և հինգ տարուան մէջ ապացուցուած է թէ այս դեղը ՖՈՍՖՈՐԱԿԱՆ ՄԵԱԿ ԴԱՐՄԱՆն է որ մինչեւ ցարդ գտնուած է, կատարելապէս բուժելու համար ուղեղի հիւանդութիւններն, անդամալուծութիւն, քնաւորութիւն, զառանցանք, առնական կարողութեան վաղաչաս կորուստ, եւ առնական ոյժերու կորուստն յառաջեկած ամեն դաղծարանական խանգարում։

Կը բուժէ գժուարամարսութիւնը, ջղային եւ արտի հիւանդութիւնները, լեարդի եւ երիկամանց հիւանդութիւններն, արեան շրջանի բոլոր խանգարումները, ընդհանուր հիւծութիւնն եւ ապառուութիւն։ Կը կատարուին կենդանական ոյժերու ուռ և կորուստ որ յառաջ եկած է ուռ և պատճառէ։

Ջղային սկարութեան եւ սուր հեռեւանցից մէջ այս դեղին ազդեցութիւնն անմոլորական եւ մնայուն է։ Վերականգնութեան ղղացուս մեր եւ սիրտանիշ կ'անհետանան ծշմարտապէս հրաշալի արագութեամբ մը։

ՏՈՔԹՈՐ ԼԱԼՈՒԻ ՖՈՍՖՈՏԻՆԸ ջղային հիւթի եւ ուղեղային գոյացութիւն կ'ստեղծէ, արեան մէջ մուծանելով կենդանական ելեկտրական ոյժերը, փոսֆորն, որ ուղեղին կեդրոնական ճշմարիտ գոյացութիւնն է։ Առնական կորովը կը կենդանացուէ մարդկային ամբողջ գրութեան մէջ, մարմնոյն եւ մարքին տալով հաւաջկու եւ առագի առողջութիւն մը, այնպէս որ կարելի է լրջոր պարտականութիւնները կատարել վստահութեամբ եւ գոհունակութեամբ։ Աբորտահամ է, կը զատ եւ կը ծնանիցնէ արիւնն եւ նոր առուգութիւն մ գուսաղ ուղեղին, ջղային գրութեան եւ մկանաց։ Իւր վերանորոգիչ ազդեցութիւնը կը տեսնուի գոյ ծածուած առաջին օրէն իսկ, ջղային գրութեան եւ մտաւորական կարողութեանց նշանաւոր յաւելումն եւ կորուստներուն զգացմամբ մը դոր վարձառիթեն հիւանդք չատաւց ի վեր կ... էր։ Մարդոյ-թիւնը վերանորոգուած է։ Աբորտակը հնարաւոր կերպով կ'աւելցուցէ։ Ագեսց պաշանը կանոնաւորապէս կը կատարուի։ Քաղը կը լլիի հանգարտ եւ կանոնաւոր։ Դիմքը կ'սկսի լենալ, շրթունքը կը գունատորին, աչերը շղարուն կը լլիին, մարմնոյ պարծանք եւ առողջ գոյն մը կ'ստանան։

Զգուշացէք սուտ նմանութիւններն։ Ֆոսֆոր Լալորի ճշմարիտ Ֆոսֆոտինը պարունակեալ է մեն շիշերուն մէջ որոց բրիտանական կնիք ապարատներ գրուած կը կրեն սա բառերով Dr. Lalors' Phosphodyne, London, England բան փորագրուած։ Այս գեղին ունեցած յաջողութիւնն յառաջ է և բազմաթիւ վատնեղուսներ եւ պատակներ կեղծեր։

Մեծաքանակ եւ փոքրաքանակ կը վաճառուի թուրքիոյ եւ Պուլկարիոյ Ներկայացուցչին քով,
601 Մ. ԷՍՄԱՆՈՒՆԴ ԳԱՐԻՈՒԱՆ
Անգլիական Լրագրատան մթերանոց Վայվատա, պահականոցին քով, կայսրան թրամուէյից, 95 եւ 97։

ՔԱՈՒՉՈՒԷ ՄՈՒՃԱԿ

(ԼԱՍԴԻՒԲ)

ՀԱՆՐԱՊԱՆՈՒԹ ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ՐԻՊԼԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Մեր յաճախորդներու փափաքանաց համաձայն, մեր այս տարուան քաուչուկ մուճակներն, որք իրենց վրայ իրրեւ նշան կշիռ մը կը կրեն, խիստ ճաշակաւոր, նուրբ և հաստատուն չինուած են կոպտ թէրթով։

Պոլսոյ հրապարակին վրայ երկար ատենէ ի վեր ճանչցուած է թէ մեր քաուչուկ մուճակները կը գերազանցեն քան տարիէ ի վեր գործածուած բոլոր մուճակներն։

Մեր մուճակներու ներքին կողմը կշիռ մը և արտաքին կողմն ալ առիւծի մը պատկերը դրոշմուած է իրրեւ նշան։ Կը վաճառուին Պոլիս Սուլթան Համամ աղբիւրի մօտ Սեպուհ աղա Տէմիրճեանի Թիւ 47 և 49 խանութներն և բոլոր քաուչուկ մուճակավաճառողներու քով։ Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս, Գալաթա Դարաս, Թօճամանի Օղլու խան, Ճորճի Կիսրոլի Թիւ 13 մթերանոցը։ 167

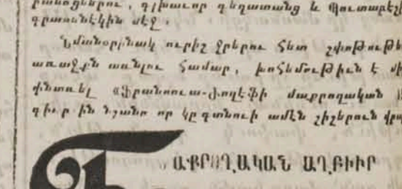

ՄԱՐԱՎԻԼԻԱ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԵՐԱՆՈՐՈԳԻՉ

Սուտ կը ՝ՐԼԷ խորշոմներն և ուռ և կերպով յառաջացած սպիները։ Կ'անհետացնէ ծաղկի նշանները, քանի, աչերն թեղած այրուքը եւլն։

Դիմքին կուսայ երիտասարդութեան ամէն հրապոյրները։ Գեղեցիկ սեռին ներքին խնամոց համար թանկագին գիւտ։ Թուրքիոյ համար ներկայացուցչին է Գ. Ֆ. Պէյլիս, Ֆէրգիւնան խան, Պոլիս։ Ընդհանուր մթերանոցն է Լամանց Դարանանս, Ղալաթիա, Սիւքիւնք գալաբրիսի Վայվատի քով —կնոջերին դիմանալու համար, դիմիլ միայն մթերանոցն։ 33

ՊՈՒՏԱՐԼԻՆԹԻ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ

(ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ) ԱՂԲԻՒՐ

188ական Հունգարիոյ Պայլաքաղաքի Տիեզերական Ցուցասենդէսին մէջ յաջողդիմնութեան, մրցման կարողութեան եւ արտածման մեծ միջոց ստացած է, զոր այդ ցուցասենդէսին դարձուցիչ նշանակած էին իրը առաջին մրցանակ մեր քրջոլկան Տանբարերց համար։

Այս աղբիւր մեծագոյն մրցանակներն պատուած է ինն ցուցասենդէսի մէջ։ Կը փայլի եռին ասկեայ եւ արծաթեայ մետալներով։ բայց ասի բժշկական աշխարհին համաձայնը կը վայելէ իր ազդեցութեան և անուշաբերութեան զարմանալի կարողութեան համար։

ՖԻԱՆՍՈՒԱ-ՓՈՍՖԷՅ ազդիկը վերջերս գրաւուած է Լարիզի բժշկական Ակադեմիայէն և Լանսանի համաձայնագիր Լիրարն-Շարբիգալ հիւանդանոցին։ բաց ասած, այս ջուրն ազդեն առաջին փոխով կը յայտնէ ընդգրկիչը։ Այս ջուրին վրայ տեսբրակներ ձրիաբար կը տրուին այս ջրին բոլոր մթերանոցներու, դիմաւոր դեղատանց և Պուատաբէյրի գրասենեկին մէջ։

Նմանօրինակ ուրիշ ջրերու հետ շփոթութեան առաջին առնու համար, խոհեմութիւն է մը փնտռել Ֆիրանուա-Փոսֆէյի մաքրողական ՝Ի դիր ին Դրանս որ կը գտնուի ամեն շիշերուն վրայ։

ԱԳԲՈՒՂԱԿԱՆ ԱՂԲԻՒՐ
FRANÇOIS JOSEPH
ՊՈՒՏԱՐԼԻԹԻ (ՀՈՒՆԳԱՐԻԱ)

Ինգլիական կերպով ընդունուած է իւր անվրէպ ազդեցութեան համար։

ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ ԿԸ ԴԱՒՈՒԻ

Կը գտնուի Տ. և Մ. Մէզիքի և Ս. Քրիստի անմ Պոլիս։ Ս. Դասագրատէս և Ա. Թիթամ Պալաթիա, Ճ. Քանգուր՝ ի Բերա։ Թուրքիոյ համար գործակալն է Պ. Ֆ. Պէյլիս, ի Պոլիս։ 34

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ

ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴ ՄԷՋ Կ. ՊՈԼՍՈՅ ԵՒ ՔԻՒՇԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՋԷ

Սկսեալ ի 1 Հ. կտեմբեր (Ն. Տ.) 1890, մինչեւ ցնոր սեսորինուիթիւն

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ՔԻՒՇԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՋԷ

ԹՈՒՄԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱՔՄԲՈՑ

	6	8	10	52	12	14	16	18	20	22	24	26	28	30	32	34	36	38	40	42	44	46
	Առաւօտ												Իրիկուն									
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Կ. Պոլիս	6	30	7	30	7	50	8	30	9		9	30	10		10	30	1		11	30	12	
Գում-գարաբ	6	39	7	9	7	39	8	8	8	39	9	9	9	39	10	9	10	39	11	9	11	39
Լեէնի-գարաբ	6	43	7	13	7	43			8	43	9	13	9	43	10	13	10	43	11	13	11	43
Տաւուշ փաշա																						
Սամսթիա	6	49	7	19	7	48			8	49	9	18	9	49	10	19	10	49	11	18	11	49
Եէսի-գուլէ	6	54	7	23	8	1	8	22	8	54	9	21	9	54	10	23	10	54	11	21	11	54
Մարգիֆիզ	7	9	7	33	8	12	8	39	9	6			10	5	10	35	11	6			12	6
Ալ. Սթէֆանօ	7	18			8	21	8	52	9	15							11	15			12	17
Քիւշիւք Չէք.					9	2															12	25

ՔԻՒՇԻՒՔ—ՉԷՔՄԷՋԷՆ Կ. ՊՈԼԻՍ

ԹՈՒՄԱՀԱՄԱՐ ԿԱՌԱՔՄԲՈՑ

	5	7	9	11	13	15	17	19	21	23	25	27	29	31	33	35	37	39	41	43	45	51
	Առաւօտ												Իրիկուն									
	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.	ժ.	ր.
Քիւշիւք Չէք.		6	50										1	20								
Ալ. Սթէֆանօ	6	30	7		8		8	30			9	30					11	30				
Մարգիֆիզ	6	40	7	10	7	40	8	11	8	40			9	40	10	10	10	40			11	40
Եէսի-գուլէ	6	52	7	22	7	51	8	23	8	52	9	26	9	53	10	24	10	53	11	26	11	53
Սամսթիա	6	56	7	26			8	26	8	56	9	29	9	57	10	28	10	57	11	29	11	57
Տաւուշ փաշա																						
Լեէնի-գարաբ	7	2	7	32			8	32	9	2	9	34	10	3	10	34	11	3	11	34	12	3
Գում-գարաբ	7	8	7	38	7	59	8	38	9	8	9	38	10	8	10	38	11	8	11	38	12	8
Կ. Պոլիս	7	16	7	46	8	7	8	46	9	16	9	46	10	16	10	46	11	16	11	46	12	16

Փոքր ծարաններն անխտիր կ'ընդունուին ամեն կառաքմամբ մէջ, իսկ մեծ ծարքը Պոլսէն Մարմարիզ կամ աւելի հեռի կայարանաց միջև բանող կառաքմանց մէջ միայն ընդունուին. Թիւ 1 և 2 կառաքումներն ունին Ա. Բ. և Գ. կարգի վագոնները. միւս կառաքումներն ունին միայն Բ. և Գ. վագոնները. 15